הײנט משפּט מען צינארסקי׳ס מערדער.

Opłata pocztowa uiszczona ry załtem

Najer Folksblat

פּרײז 20 גראשען

הײנט 8 זײטען

נײער פאָלקסבלאַט

אונפּאַרטײאישע פּאָליטיש - געזעלשאַפטליכע טאָג - צײטונג

Nr. 104 (1098) | Łódź, Czwartek 5 Maja 1927 | פינפטער יאָהרגאַנג | לאָדז, דאָנערשטאָג ג׳ אייר תרפּ״ז. | Nr. 104 (1098)

אַדרעס פון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאָדז, פּעטריקאָווער 21, טעל. 24-71. | Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21, Tel. 24,71.

זונטאָג—מאָנטאָג האַנדלען 3 שעה
די געהעריגע פאָראָרדנונג װעגען דעם װערט שוין צוגעגרייט

װאַרשאַ, 4 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) װי בעקאַנט, האָט דער קאָמיטעט פון זאַך-קענער פאַר די ענינים פון נאַציאָנאַלע מינדער-הייטען אָנגענומען אַ בעשלוס װעגען דערלאָזען 3 שעה צו האַנדלען אום זונ-טאָג אין די נצװעלבער פון דריטער און פערטער קאַטעגאָריע, װאָס האָבען נישט קיין אַנגעשטעלטע.

דער פאָרשלאָג, װעלכער איז בשעתו איבערגעגעבען געװאָרען אין מי-ניסטאָרען-ראַט, איז איבערגעשיקט געװאָרען צום אינערן-מיניסטעריום, כדי דאָרט אויסצואַרבייטען אַ געהעריגע פאָראָרדנונג.

אין די נאָהענטסטע טעג װעט די פאָראָרדנונג פאָרגעשטעלט װערען צו-ריק פאַר׳ן מיניסטאָרען-ראַט.

אין צוזאַמענהאַנג-דערמיט איז הײנט אויף פאָרגעזעהן אַ קאָנפערענץ צװי-שען דעם װיצע-פּרעמיער באַרטעל און אינערן-מיניסטער, סקלאַדקאָװסקי.

פּויליש-דײטשער האַנדעלס-אָפּמאַך:
הײנט װעט װעגען דעם פאָרקומען אַ קאָנפערענץ.

װאַרשאַ, 4 טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) הײנט האָט גע-זאָלט פאָרקומען אַ קאָנפערענץ צװישען דעם אויסערן-מיניסטער און דעם דײ-טשען געזאַנדטען אין װאַרשאַ, רױשער װעגען דעם פּויליש-דײטשען האַנדעלס-פּראָקטאַט.

מחמת דער דײטשער געזאַנדטער האָט נאָך נישט בעקומען די געהעריגע אינסטרוקציעס פון זיין רעגירונג, װעט די קאָנפערענץ פאָרקומען מאָרגען (ד. ה. הײנט, דאָנערשטאָג).

פאַר נישט עטישע האַנדלען
אויסגעשלאָסען פון פּ״ערים-פּאַרטײ.

װאַרשאַ, 4 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט). די „סטראָניצטװאָ כלאָפּסקיע״ האָט פאַר נישט עטישע טאַטען אויסגעשלאָסען פון דער פּאַרטײ איהר מיטגליד סטאַניסלאַװ העלמאַן.

דער זעלבער איז נישט לאַנג צוריק אויסגעשלאָסען געװאָרען פון דער „װיזװאָלעניע״.

גענ. סאָסנקאָװסקי געקומען קיין װאַרשאַ.

װאַרשאַ, 4 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) הײנט, 8 אַ זײ-גער פריה איז געקומען פון זיין גוט אונטער פּױזען קיין װאַרשאַ דער די-װיזיע-גענעראַל קאַזשימיערזש סאָסנקאָװ-סקי, װעלכער איז, װי בעקאַנט, דעם 19 מערץ ה. י. נאָמינירט געװאָרען אַלס אינספּעקטאָר פון דער אַרמײ.

װי מ׳גיט איבער, װעט דער גענ. סאָסנקאָװסקי פאַרנעהמען אין דער אַרמײ-אינספּעקטאָריאַט איינעם פון די װיכטיגסטע שטעלעס.

אָפּגעװאָרפען אַ פאָרשלאָג פון מינ. ניזאַביטאָװסקי.

װאַרשאַ, 4 (טעלעפאָניש פון אונ-זער קאָרעספּאָנדענט). אויף דער הײנ-טיגער זיצונג פון עקאָנאָמישען קאָמי-טעט ביים מיניסטאָרען-ראַט האָט דער מיניסטער ניזאַביטאָװסקי אַרײנגעטראָ-גען אַ פאָרשלאָג, אַז ס׳זאָל געהעכערט װערען דער אַרײנפיהר-צאָל אויף װייץ, װאָס װערט געבראַכט פון אויסלאַנד.

דער פאָרשלאָג איז אָפּגעװאָרפען געװאָרען.

די הלואה איז שוין דאָ,
נאָר מ׳װיל זי נישט אָננעהמען.

װאַרשאַ, 4. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט). די פראַגע װעגען דער אַמעריקאַנער הלואה װערט נאָך אַלץ שטאַרק אַרומדיסקוטירט אין סיים און בעלװעדער.

דער אַמעריקאַנער געזאַנדטער אין װאַרשאַ האָט זיך הײנט, אין אַ געשפּרעך מיט איינעם פון זיינע בעקאַנטע, אויס-געדריקט, אַז די הלואה איז שוין איי-גענטליך דאָ, נאָר מען דאַרף זי בלויז װעלען צונעהמען.

אויף דער פרײטאָגדיגער זיצונג פון מיניסטאָרען ראַט װעט די דאָזיגע פראַ-גע דעצידירט װערען.

פּ. פּ. ס. און סלאָװאַצקי.

װאַרשאַ, 4 (טעלעפאָניש פון אונ-זער קאָרעספּאָנדענט) הײנט איז פאָר-געקומען אַ זיצונג פון פּ.פּ.ס.׳ישען צ. ק. װ. (אויספיהר-קאָמיטעט) אויף װעל-כער עס איז בעשלאָסען געװאָרען צו נעהמען אַ טעטיגען אָנטײל אין דער פייערליכער לויה פון סלאָװאַצקי׳ן.

אין מאָרגענדיגען
פרײטאָג-נומער
פון „נײעם
פאָלקסבלאַט״
הויבט זיך אָן צו דרוקען אַ
סעריע אַרטיקלען א. נאָמען:
אין שפּיטאָל
איינדרוקען פון אַ זשורנאַליסט
אין פּאָזנאַנסקי׳ס שפּיטאָל
געשריבען פאַר׳ן „נײעם פאָלקס-
בלאַט״ פון ל. בראַנט. :--:
פון אינהאַלט:
די גביר׳ישע אלמנה — אין שפּיטאַ-
לישען כאַלאַט — דאָס אומבזאַמע הײזעל
— אַ ביסעל כראָניק — קראַנקע דער-
צעהלען — דער יוד מיט דער אינטע-
רעסאַנטער קראַנקהייט — דער מוזעי-
קינדער אין שפּיטאָל — דער זנערזשער
דייטש — דאָקטוירים—אָרדינאַטאָרען—
רענטגען — יונגע דאָקטוירים—„טיעים-
צאָװע״—דער „נאַטשעלני״—אָפּעראַציע—
ביי די קראַנקע אויף בעזוך — אין
שפּיטאָל ביינאַכט — שװעסטער, מאָר-
פיום! — הלואי...

נאָך אַ ראָטשילד — אַ ציוניסט.

דער „האַרץ״ מעלדעט, אַז באַראָן העגרי ראָטשילד, װעלכער האָט מיט אַ קורצער צייט צוריק בעזוכט ארץ-ישראל, האָט ערקלערט, אַז די ציוניסטישע טע-טיגקייט אין ארץ-ישראל האָט אויף איהם געמאַכט אַזאַ שטאַרקען איינדרוק, אַז ער האָט בעשלאָסען זיך אָנצושליסען אָן דער ציוניסטישער בעװעגונג און זי שטיצען װי װייט מעגליך.

אַרעסטאַנטען-בונט אין מאָקאָ-טאָװער טורמע.

װאַרשאַ, 4. (טעלעפאָניש). אין דער מאָקאָטאָװער טורמע איז געװען אויסגעבראָכען אַ סקאַנדאַל. די קרימי-נעל-פאַרברעכער האָבען זיך צובונטע-װעט, און שרייענדיג, אַז מ׳גיט זיי צו עסען פאַרשימעלט ברויט, האָבען זיי אָנגעמאַכט אַנ׳אומגעהויערן ליאַרעם, געװאָרפען זיך שלאָגען אויף דער טור-מע-װאַך א. אַ. װ.

מ׳האָט אָרויסגערופען צו-הילף אַ פאַרשטאַרקטע פּאָליציי - אָפּטיילונג צו די צעבונטעװעטע אַרעסטאַנטען, אָבער איידער נאָך די הילף איז געקומען, איז דער טורמע-װאַך געלונגען די אַרעס-טאַנטען צו בערוהיגען.

דאָס העלישע פייער אין כינאַ.
עס פלאַקערט דער קאַמף צװישען די אַרמעען פון צפון און דרום.

לאָנדאָן, 4 (סע. טעל.) לויט אַמע-ריקאַנישע ידיעות פון פעקין האָט זיך אויף דער דרום-גרעניץ פון דער פּראָ-װינץ האָנאַן אָנגעהויבען אַ גרויסע שלאַכט צװישען די אַרמעען פון צפון און דרום. די איבערגעװיכט איז אויף דער זייט פון דער דרום אַרמעע, װעלכע האָט פאַרכאַפּט אַ סך האַרמאַטען, און גענומען זעהר פיל זעל.ער אין געפאַנ-גענשאַפט. די שלאַכט געדויערט, און האָט זיך נאָך דערװייל נישט דעצידירט. צװישען דעם אַרטילעריע - פייער פון ביידע צדדים איז אַרײנגעפאַלען אַן ענגליש קריגס-שיף.

פּעקין, 4. (סע. טעל.) דאָס מיליטער פון גענ. טשאַנג-קאַי-שעק האָט געמאַכט דעם פּרוב צו פאָרסירען די יאַנג-טסע. דער דאָזיגער פּרוב איז אָבער דורך אַ בלוטיגען הוראַגאַן-פייער פון דער צפון-אַרטילעריע אָבגע-שלאָגען געװאָרען.

פּעקין, 4. (סע. טעל.) אין דער נאָהענטסטער צייט ריכט מען זיך אויף׳ן אָנקומען פון גרעסערע ענגלישע מיליטער-אָבטיילונגען.

דער סכום ענגליש מיליטער, װאָס אָפּעריר אויפ׳ן שטח פון כינא דאַרף אין משך פון חודש מאַי פאַרדאָפּעלט װערען.

לאָנדאָן, 4. (אַט״אַ). די ענגלישע שיפען אויף דער טייך יאַנג-טסע, װעלכע װערען בעשאָסען פון די כינעזער, ענטפערען, לויט אַנ׳אינסטרוקציע פון דער ענגלישער רעגירונג, מיט האַרמאַ-טען-פייער.

דער מיסיסיפּי-מבול.
פּאַניק אין ניו-אָרלעאַן. — לואיזיאַנא-שטאַט אין אין סכנה. — װיקסבורג איז פאַר-פלייצט. — ניו-אָרלעאַן אונטער׳ן װאַסער.

לאָנדאָן, 4 (אַטע) אונטער ניו-אָר-לעאַן האָבען געפּלאַצט די טאַמעס. 30 טויזענד איינװאוינער, אַנ׳צרך, האָ-בען געמוזט פאַרלאָזען זייערע איינגע-זעסענע ערטער און אַנטלויפען צום לאַגער פון די הימלאָזע. אונטער׳ן װאַסער ליגט איצט אַ נײער האַלבער מיליאָן העקטאָר ערד. דאָס װאַסער דערגרייכט שוין די פאָרשטעט פון ניו-אָרלעאַן. אַ ליאַדע מינוט קאָן אָפּגע-שניטען װערען די לעצטע באַהן-ליניע. דער פּרעזידענט קולידזש האָט אויפ-געפאָדערט דעם קריגס-מיניסטער, ער זאָל מאָביליזירען דאָס גאַנצע טעכ-נישע מיליטער.

לאָנדאָן, 4 (אַטע) געגען אַלע דערװאַרטונגען האָט זיך די סיטואַציע אין מיסיסיפּי-טאָל נישט פאַרבעסערט. דער גאַנצער שטאַט לואיזיאַנאַ איז בע-דראָהט, און דער דאָזיגער שפּייכלער פון גאַנץ אַמעריקאַ האַלט ביי חרוב װערען. הײנטיגע נאַכט האָבען זיך די װאַסערען אַדורכגעריסען איבער דער גראַבליע ביי דער באַהן ליניע און פאַר-פלייצט די שטאָט װיקסבורג.

ניו-יאָרק, 4 (סע. טעל.) דאָ איז דערהאַלטען געװאָרען אַ ידיעה, אַז די מיסיסיפּי - װאַסערן האָבען זיך שוין אַרײנגעריסען אין ניו-אָרלעאַן. אין שטאָט איז ענטשטאַנען אַ מורא׳דיגע פּאַניק, און די בעפעלקערונג אַנטלויפט. די אויסרעכענונגען בעװייזען, אַז די הויפּט כװאַליע װאָס זינגעריסען אין דער שטאָט דעם 11 מאַי.

אַלוועלטליכע קאָנפֿערענץ אין גענף
וועגן שיצן די יודישע רעכט.

ניו-יאָרק, 4 (י.ט.א., טעלעגראַפֿיש) דער יודיש-אַמעריקאַנישער קאָנגרעס האָט בעשלאָסען זיך צו בעטייליגען אין דער אַלוועלטליכער קאָנפֿערענץ צו שיצען די רעכט פֿון די יודען, וואָס וועט זיך צונויפֿקומען אין דער שטאָט גענף אין חודש אויגוסט. די קאָנפֿערענץ ווערט צונויפֿגערופֿען דורכ'ן קאָמיטעט פֿון די יודישע דעלעגאַציעס אין פּאַריז. בראש פֿון דער אַמעריקאַנער דעלעגאַציע וועלען זיך אין דער קאָנפֿערענץ בעטייליגען ריכטער יוליאַן מעק און ראַבינער ד"ר סטיפֿען ווייז.

יוד. נאַצ. קאָנפֿערענץ אין רומעניען
שאַפֿט אַ געמיינזאַמען נאַציאָנאַלען פּראָגראַם.

בוקאַרעשט, 4 (י.ט.א., טעלעגראַפֿיש) דאָ איז אָפּגעהאַלטען געוואָרען אַ קאָנפֿערענץ פֿון אַלע יודישע נאַציאָנאַלע אָרגאַניזאַציעס אין רומעניען. ס'איז אויסגעאַרבייט געוואָרען אַ מינימום-פּראָגראַם פֿון די יודישע פֿאָדערונגען און ס'איז בעשלאָסען געוואָרען צונויפֿצורופֿען אַ יודישען לאַנד-קאָנגרעס, וואָס זאָל אויסאַרבייטען אַ געמיינזאַמען טעטיגקייטס-פּראָגראַם און זאָל שאַפֿען אַ צענטראַלע אָרגאַניזאַציע.

דער פּאַסעה פֿון גוט-בעזיצער
ברענגט צום שטייגענדען תבואה-יקרות.

וואַרשא, 4 (טעלעפֿאָניש) אין די פֿינאַנץ-קרייזען ווערט בעטראַכט אַלס איינע פֿון די הויפּט סיבות, צוליב וועלכע עס האַלטען אין איין שטייגען די פּרייזען פֿון תבואה און דערמיט אויך פֿון ברויט, די פּאַלשע פּאָליטיק פֿון דער באַנק פֿאַר מלוכה ווירטשאַפֿט. די דאָזיגע באַנק, וועלכע איז איינגענטליך בעשטימט געוואָרען צו געבען קרעדיט מלוכה-אונטערנעהמונגען אָדער אַזעלכע אונטערנעהמונגען, וועלכע האָבען פֿאַר דער מלוכה אַ גרויסע בעדייטונג, געבט נאָר גרויסע קרעדיטען די גוט-בעזיצער און זייערע אינסטיטוציעס. אויף אַזאַ אופֿן קאָנען די גוט בעזיצער בעהאַלטען זייערע זאַפּאַסען תבואה און נישט אַרויסלאָזען זיי אויפֿ'ן מאַרק, צוליב וואָס עס בעמערקט זיך אַ מאַנגעל פֿון סחורה און די פּרייזען שטייגען.

די דאָזיגע פּאָליטיק האָט אַרויסגערופֿען אַן'אונצופֿרידענהייט נישט נאָר אין די באַנק-ספֿערען, וועלכע קלאָגען זיך, אַז די אויבענדערמאָהנטע באַנק נעהמט ביי זיי אַוועק קליענטען, נאָר אויך ביי פֿערשידענע פֿערטרעטער פֿון דער רעגירונג.

פֿערטיילונג פֿון די מאַנדאַטען אין חיפה.

ירושלים, 4 (י.ט.א., טעלעגראַפֿיש) דער הויפּט-וואַהל קאָמיטעט האָט איינגעטיילט די מאַנדאַטען צום שטאָט-ראַט אין חיפה אויף פֿאָלגענדען אופֿן: 4 מוסולמענער, 4 קריסטען און 2 יודען. די יודען האָבען פּרעטענדירט אויף 3 מאַנדאַטען, טענה'ענדיג, אַז זייער צאָהל מאַכט אויס 35 פּראָצ. פֿון דער בעפֿעלקערונג. די פֿאָדערונג איז אָבער נישט בעפֿרידיגט געוואָרען מיט דעם מאָטיוו, וואָס אויף 4671 וואַהל-בערעכטיגטע זענען דאָ בלויז 900 יודען.

יובילייַ פֿון אַ יודישען קונסט-קריטיקער.

פּראַג (י.ט.א.) דער הויפּט-פֿערוואַלטער פֿון יודישען בית-עלמין אין פּראָג מאַטיאַס קיש האָט לעצטענס געפֿייערט זיין 80-יעהריגען געבורטס-טאָג און זיין 35 יעהריגען יובילייַ פֿון זיין געזעלשאַפֿטליכער טעטיגקייט. קיש איז אַ בעקאַנטער געלעהרטער און קונסט-קענער. צווישען'צייטען האָט ער אַרויסגעגעבען אין ווינען די אָנגעזעהענע „קונסט- און מוזיק-צייטונג".

די יוד. וואַנדערונג דורך דייטשלאַנד
די עמיגראַנטען-שול פֿון הילפֿס-פֿעראיין פֿון דייטשע יודען.

בערלין (י.ט.א.) אין משך פֿון יאָהר 1926 האָט די אָבטיילונג פֿון עמיגראַנטען-שוץ ביים הילפֿס-פֿעראיין פֿון די דייטשע יודען ערטיילט הילף און אָנווייזונגען 33 873 דורכוואַנדערער, וואָס האָבען דורכגערייזט דורך בערלין. (אין דער צאָהל זענען אויך געווען 12,336 נישט-יודען). דורך שטעטטין האָבען דורכגערייזט 12,160 פּערזאָן, דורך מאַנאַבריק 5248 פּערזאָן, דורך האַמבורג 3229 פּערזאָן, דורך ברעמען 1050 פּערזאָן.

אַ דיסערטאַציע אויפֿ'ן פּאַריזער אוניווערזיטעט
וועגן די היגיענישע פֿאָרשריפֿטען אין תנ"ך און תלמוד.

פּאַריז, (י.ט.א.) דר. פֿייוועל שנדעראָוויטש האָט אויפֿ'ן מעדיצינישען פֿאַקולטעט פֿון פּאַריזער אוניווערזיטעט פֿערטיידיגט זיין דיסערטאַציע וועגען די היגיענישע פֿאָרשריפֿטען אין תנ"ך און תלמוד. אין זיין אַרבייט קומט דר. שנדעראָוויטש צום אויספֿיהר, אַז די יודען האָבען פֿיל היגיענישע פֿאָרשריפֿטען איבערגענומען ביי די שכנות'דיגע פֿעלקער, מיט וועלכע זיי האָבען געהאַט נאָהענטערע ווירטשאַפֿטליכע און קולטורעלע בעציהונגען.

10 יודישע הענדלער
ווערען בעפֿאַלען דורך באַנדיטען.

פֿון יריד אין קאָסטאָפּאָל (מזרח גאַליציע) זענען אין 3 פֿוהרלעך געפֿאָהרען אַהיים קיין טוטשין 10 יודישע הענדלער. נישט וויט פֿון טוטשין זענען פֿון וועלדעל אַרויס צוויי בעוואָפֿענטע באַנדיטען, וואָס האָבען די הענדלער טעראָריזירט און אונטער דער דראָהונג פֿון ביקסען געהייסען זיי מיטגעהן אין וואַלד אריין.

אין וואַלד האָבען די באַנדיטען געהייסען די יודען אויסטון זיך ביז נאַקעט און וואַרטען ביז זיי וועלען ענדיגען צו רעווידירען די קליידער.

די באַנדיטען האָבען צוגערויבט 120 דאָלאַר, 150 גאָלד-רובל און 300 זל.

דערנאָך האָבען זיי די בערויבטע יודען געהייסען צוריק אויפֿזעצען זיך אויף די פֿוהרלעך, האָבען יעדען איינציגען געשענקט צו איין זלאָטי „לעבעגעלד" און זענען נעלם געוואָרען טיף אין וואַלד.

האַלב-טויט פֿון שרעק, כמעט נאַקעט זענען די בערויבטע הענדלער קוים לעבעדיג געקומען אַהיים אין שטעטעל.

קורץ דערויף איז דעם קאָמענדאַנט פֿון דער פּאָליציי אין זשיטין געלונגען צו אַרעסטירען אין זיין איינגעפֿער וואוינונג אַ געוויסען זענאָן מיכאַראָווסקי, וואָס מ'איז איהם שטאַרק חושד, אַז ער איז איינער פֿון די צוויי באַנדיטען, וועלכע האָבען אויסגעפֿיהרט דעם אומגעוועהנליכען אָנפֿאַל.

אַ פּריילין
אָדער יונגערמאַן,
וואָס וויל ערלערנען דאָס פֿאָטאָגראַפֿישע פֿאַך, קען זיך מעלדען אין קונסט-פֿאָטאָגראַפֿיע-אַטעליער
„PARISIENNE" בזשעזשינער 69. 985

פֿערלוירען געוואָרען
אַ וועקסעל אויף 50 זל., אויסשטעלער ר. מילראַד, אָרדרע ברענצווייג, צאָהלבאַר דעם 10/6 ד. י.
דער וועקסעל ווערט ערקלערט פֿאַר אומגילטיג.

LEKARZ-DENTYSTA צאָהן-אַרצט
St. GELBERG
זאַכאַדניאַ 15, טעל. 31-08
היילט גאַנץ פֿערנאַכלעסיגטע ציהן און מונד-קראַנקהייטען. צאָהן-ציהונג אָהן שמערצען, היילט מיט ליכט-בעשטראַהלונג, ספּעציעלער לאַבאָראַטאָריום פֿון קינסטליכע ציין. נעהמט אָן פֿון 9—12 פֿאַרמיטאָג און פֿון 3—7 אַ זייגער אָוועכד. ביליגע פּרייזען. 1481

לעטשניצע פֿון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען
בזשעזשינער 11, טעל. 37-63
אָפֿען פֿון 9 פֿריה ביז 7 אָוונד

ד"ר וואָלינסקי	נאָז, האַלז, אויערן-קר.	3—4
ד"ר כערשנער	קינדער-קראַנקהייטען	9½—12 4—5
ד"ר שיטמאַן	אינערליכע קראַנקה.	11—1 5—6
ד"ר לוביטש	הויט- און געשלעכט קר.	12—2
ד"ר שמירנער	נערווען און גהירן קר.	1—5
ד"ר גאָלדבלאַט	אויגען-קראַנקהייטען	12.30—2
ד"ר עליאַסבערג	כירורגישע קראַנקה.	1 —
ד"ר בערנשטיין	פֿרויען און געבורטס-הילף	3—4

פֿאַלקאַ-מער פֿיק, ... [illegible] ... אַ. ז. וו. ... — אין לאַבאָראַטאָריום ווערען געמאַכט אַלע אַנאַליזען, ווי אורין ... און בלוט. 2120

אימפֿונגען געגען שקאַרלאַטין.
ביי דער לעטשניצע איז געעפֿענט געוואָרען אַ
רענטגענאָלאָגישער קאַבינעט
עס נעהמען אָן:

ד"ר זילבערשטיין	צאָהן-אַרצט	10—2 נ. מ.
ד"ר לאָשינסקאַ סמאַראַפּסקאַ	צאָהן-אַרצט	3—7

קינסטליכע ציהן, קראָנען, פּלאָמבען אַ. ז. וו.
די לעטשניצע איז אויך טעטיג זונטאַג.

1000 · מאַרק-שיינען מיט'ן דאַטום פֿון פֿאַר'ן קריג רויט געשטעמפּעלט 60 פֿעניג, גרין געשטעמפּעלטע 50 פֿעניג, ווי אויך אַלע אַנדערע שיינען גיט אויף צום זאַמלער 926
BRÜLL & Co.
Breslau 10.

Dr. med.
L. Pikielny
ספּעציאַל-אַרצט פֿאַר נירען, בלאָזען און האַרן-קראַנקהייטען
Nawrot 8,
telefon 19-90.
עמפּפֿאַנגט פֿון 4—7 נאָכ. 995

Dr. med.
STUPEL
Szkolna 12
ספּעציאַליסט פֿאַר הויט, האָר און וועגערישע קראַנקהייטען, מענער-שוואַכקייט, רענטגענשטראַהלען און קווארץ-ליכט, עלעקטראָ-טעראַפּיע. נעהמט אָן פֿון 6—9 און אָוונד, פֿרויען—12 ביז 3 נאָכמ. 873

היילפּעדאַגאָגישע קורסען
פֿאַר שוואַכבעפֿעהיגטע און שווערערציהבאַרע קינדער. שפּראַכשטערונגען (שטאַמלען, טויבשטומהייט)
Dr. med. A. Szmirgeld
נערווען-אַרצט.
עלעקטריזאַציעס, ליכטהייל-אפּאַראַטען.
CEGIELNIANA 6,
tel. 51-89
עמפּפֿאַנגט פֿון 5 — 7 אָוונד.

Dr. med.
H. Lajchter
קאָנסטאַנטינער 9.
ראָג זאַכאַדניאַ טעל. 49-66
צאָהן-כירורג
ספּעצ. פֿון כירורגישע קראַנקהייטען ווי: שטשענקעס, גומען, דרושען, צאָהן-פֿיסטולעס א.ז.וו. נעהמט אָן פֿון 1½—5 און פֿון 8—9 אָוו. זונטאָג 11—2.

מוטערס!
פֿערלאַנגט אין די אַפּטייקען און סקלאַד-אַפּטעקעס דעם היגיענישען
פּודער פֿאַר קינדער
„Puder Dzidzi"
(מיט'ן העהנדעל) 7571
וועלכער דערהאַלט דעם קינד'ס קערפּער אין געזונדהייט און ריינקייט.
א שאַכטעל 60 גראָשען.

אין קויף און פֿערקויף
מעבעל
דיוואַנעס, בעטען, ניי מאַשינען, גאַרדעראָבען, טאַפּטאַ-וואַרען א. ז. וו. און צאָהלט די העכסטע פּרייזען
א. ווייצמאַן נאַרוטאָוויטש 19
(דזיעלנאַ)
אין מעבעל-געוועלב, (פֿריוואַט-וואוינונג שענקעוויטשאַ 29) ביי מיר איז שטענדיג דאָ פֿערש. געניצטע מעבעל אין גוטען צושטאַנד צו פֿערקויפֿען. 1332

שוינט אייער געלד!

און קויפֿט
שירמס און שטעקענס
נור אין דער שירם-ווערקשטעל פֿון
ס. פֿיינענבוים,
נאַרוטאָוויטש 19 (דזשעלנאַ)
ווייל אַזוי קענט דאַרט קויפֿען מיט 25% ביליגער ווי אַנדערש. בעסטע אויספֿיהרונג.
בעמ.: ס'ווערט אָנגענומען אַלע רעפּעראַטורען ווי אויך איבערציהען.

Miejski Kinematograf Oświatowy
Wodny Rynek.
היינט און פֿאָלגענדע טעג!
פֿאַר דערוואַקסענע און יוגענד!
„דער גנב פֿון באַגדאַד"
(Złodziej z Bagdadu)
מיט DOUGLAS FAIRBANKS אין דער הויפּטראָלען

LEKARZ-DENTYSTA—צאָהן-אַרצט
M. KARABANOW
וואַכאָדניאַ 31 (אין הויף) טעלעפֿאָן 59-09
היילט, פּלאָמבירט ציהט ציהן גאַנץ אָהן שמערצען, קינסטליכע ציהן אָהנע גומען און רעפּעראַטורען ווערען שנעל און ביליג אויסגעפֿערטיגט. נעהמט אָן פֿון 9 פֿריה ביז 8 אין אָוונד. 1195
לעטשניצע פּרייזען. בעראַטונג אומזאָנסט.

Mydło
Kollontay
z pralką
גענעראַל-פֿערטרעטער אויף לאָדז: 1845
S. B. Redlic, Łódź, Pomorska 19.

דאַמען און צאָהנטעכניקער
י. ביטעבסקי
5 קאָנסטאַנטינער 5
נעהמט אָן אַלע טאָג פֿון 9 פֿריה ביז 8 אָוונד.
פּרייזען ביליגע! ... [illegible]

והיה כי ישאלך בנך מחר לאמר מה זאת?
פֿאַרוואָס לויפֿט יעדער אין ביוראָ פּעטריקאָווער 17?
ואמרת אליו, זאָלסטו איהם זאָגען
— אַז אין דעם ביוראָ —
17 פּעטריקאָווער 17
2-טען הויף, פּאַרטער, דורכגאַנג זאַכאָדניאַ 52, דאָרט ס'ווערט ערלעדיגט און געשריבען אַלערליי ביטעם לויט'ן אוסטאַוו, קלאָוזולעס, זאַבעזפּיעטשעניעס אויף אַלע שטעדט אין פּוילען, אַפּעלאַציעס, פּאָזיציעס, אַדוואָקאַניעס, רעקורסען, וועגען פּעטער אין קאָמיסאַריאַט-רזשאָנדו, ביטעס וועגען דירה אין אויסלאַנד ראַזיעטשטשי און אין אַלע פּאָליציי-בעציר ק, שותּפֿות-אַקטען, סטאַטוטען, אַקטען אינטערציזיעס, אַקטען דאַראָווניעס, קאַרנע ספּראַוועס, ווי אויך איבערזעצונגען אין אַלע שפּראַכען.
רעכט-קאָנסולענט **י. מאַנעלאַ,**
פּעטריקאָווער 17, זאַכאָדניאַ 52
שנעל, רעעל און ביליג!

נייער פאלקסבלאט
6 מאי 1927.

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט
5. מאי 1927.

5 דאנערשטאג **ג** אייר תרפ״ז	מאי זון־אויפגאנג 4.10 זון־אונטערגאנג 6,58 לענג פון טאג 13, 12

פאבאר.

היינט הויבט זיך אן דער פאבאר פון די יאהרגענג **1905, 1904**.

פון דער קאמיסיע נומער 1.

יאהרגאנג 1905.

אין דער קאמיסיע נומער 1 (טראוגוטא 10) דארפען זיך שטעלען

היינט, דעם 5. מאי, די, וואס האבען אדראטשעניעס לויט'ן ארטיקעל 35 און קארטען פון נומער 251 — 500;

מארגען, דעם 6. מאי פון נומער 501 — 1,000.

אין דער קאמיסיע נומער 2 (זאקאנטנא 82).

יאהרגאנג 1904.

היינט דעם 5־טען מאי — פון גאנץ לאדז, וואס האבען אדראטשעניע־קארטעס לויט'ן ארטיקעל 35 מיט די נומערן פון 4,001 ביז 6081 און אויך די אלע, וואס האבען אדראטשעניעס לויט'ן ארטיקעל 58.

מארגען, דעם 6־טען מאי, די וואס האבען אדראטשעניעס לויט'ן ארטיקעל 57.

קיין נאמענטליכע אויפפאדערונגען וועלען נישט געשיקט ווערען. די קאמיסיעס הויבען אן זייער טעטיגקייט פונקט 8 א זייגער אין דער פריה.

ביטעס וועגען אדראטשעניעס דארפען פריינגעטראגען ווערען אין רעגירונגס־קאמיסאריאט צוזאמען מיט די דאקומענטען, וועלכע שטעלען פעסט דאס רעכט צו געניסען פון אדראטשעניעס, שפעטסטענס א טאג פאר'ן טערמין, ווי מ'דארף זיך שטעלען צו דער פאבאר־קאמיסיע.

ביטעס וועגען אנערקענען אנדערהאלבען יאהריגע דינסט־צייט דארפען אריינגעטראגען אין רעגירונגס־קאמיסאריאט די דאזיגע פאבאראווע, וועלכע בעזיצען נישט קיין רעכט אויף ווייטערדיגע אדראטשעניעס, אדער ווילען היי־יאהר נישט געניסען פון אפלייגען דאס מיליטער־דינסט.

פון דער סטאראסטווע

דארפען זיך היינט שטעלען אין פ. ק. או. פאוויאט (פעטריקאווער 187) די יונגע־לייט פון אלע יאהרגענג, וואס דארפען זיך היי־יאהר צושטעלען און וואס וואוינען אין זגערוש, וואס זייערע נעמען הויבען זיך אן פון A ביז J.

מארגען דעם 6. מאי פון K ביז P.

ס'פערגרעסערט זיך די לאדזער אינדוסטריע.

(א) מיר האבען שוין מיטגעטיילט, אז א רייה לאדזער אינדוסטריעלער האבען בעקומען אויסלענדישע הלואות אויף צו פערברייטערן זייערע אונטערנעהמונגען און צו בויען נייע פאבריקען.

די „ווידזעווער מאנופאקטור" האט שוין אנגעהויבען די ארבייטען. זי בויט א נייע שפינערייע אויף 65 טויזענד שפינדעל. די מאשינען צו די דאזיגע שפינערייען וועלען געמאכט ווערען אין דער ביסעריי פון דער „ווידזעווער מאנופאקטור גוטא. מאדעלען פון די מאשינען זיינען געבראכט געווארען פון ענגלאנד און אמעריקא.

די פראדוקציע פון די שפינערייען וואקסט באכאנאנד.

Dr. **Z. Rakowski**
ספעציאליסט פאר אויערן־, נאז־, האלז און לונגען־ק אנקהייטען.
קאנסטאנטינאווסקא 9 טעלעפאן 27-81
שפרעכשטונדען פון 12 ביז 2 און פון 5 ביז 7. נעמט אויך אן אין לעטשניצע זגערושער 17 פון 10—11 און פון נ.מ 2—3.

א מאגיסטראט־קהלה־קאנפליקט.

רעגירונגס־קאמיסאריאט לייגט א'ארעסט אויף קהלה־געלדער.

זייט א לענגערער צייט דויערט שוין דער קאנפליקט צווישען דער קהלה און דעם מאגיסטראט, וועלכער פאדערט, אז די קהלה זאל בעצאהלען די חובות פאר די קור־קאסטען פון די יודען, וועלכע האבען זיך געהיילט אין די שטעטישע שפיטאלען. די קהלה האט אנגעוויזען, אז לויט א בעשלוס פון שטאט־ראט דארף די שטאט־פערוואלטונג דעקען אלע קאסטען. דער סכסוך האט געוואלט ערלעדיגט־ווערען דורכ'ן מיניסטעריום.

נעכטען האט די קהלה־פערוואלטונג בעקומען א מיטטיילונג, אז דער רעגירונגס קאמיסאר האט געלעגט א'ארעסט אויף די געלדער, וואס דער מאגיסטראט האט איינקאסירט ביי דער יודישער בעפעלקערונג פאר עטאט. פון די דאזיגע געלדער זאלען גדעקט ווערען די חובות פון 747 זל.; 346 זל. און 142 מארק, וועלכע דער מאגיסטראט מאנט זיך ביי דער קהלה פאר קור־קאסטען און די קהלה־פערוואלטונג אנערקענט, אז זי איז די דאזיגע בעטראגען שולדיג.

די קהלה־פערוואלטונג האט זיך געווענדעט מיט א מעמאריאל צום וואיעוואדע. אינ'ם דאזיגען מעמאריאל ווערט קודם כל אנגעוויזען, אז די קהלה איז א מלוכה־רעכטליכע אינסטיטוציע, וועלכע האט דאס רעכט אויסצוגעבען נאר אזעלכע געלד־סכומים, וואס זענען פאראויסגעזעהן אינ'ם בודזשעט, וועלכער ווערט דורך איהר אנגענומען און דארף אויך בעשטעטיגט ווערען פון דער אויפזיכטס־מאכט.

אזוי ווי אין בודזשעט פון היינטיגס יאהר איז אזא פאזיציע אין די אויסגאבען נישט פאראויסגעזעהען, קען די קהלה די דאזיגע אויסגאבע נישט מאכען.

די קהלה־פערוואלטונג האט בעשלאסען, אז וועגען דעם ענין זאל דער אמטירענדער פארזיצער, דאקטאר ג. ניימאן איינטערוועניר'ן ביים וואיעוואדע. ס'איז אויך פאראויסגעזעהען, אז אויב די אינטערווענץ ביים וואיעוואדע זאל נישט האבען קיין ערפאלג, וועט א דעלעגאציע פון דער קהלה מארגען ארויספאהרען קיין ווארשא כדי צו אינטערוועניר'ן אין מיניסטעריום.

געראטעוועט פון אונטערגאנג די פאמיליע פון זיבען נפשות.

דער רוף פון „נייעם פאלקסבלאט" האט געפונען א גינסטיגען אפקלאנג. דרינגענדע הילף־אקציע פון רעטונגס־קאמיטעט.

ווי מיר האבען שוין נעכטען מיטגעטיילט, האט אונזער ווענדונג וועגען דער אומגליקליכער פאמיליע, טאשמא אויף פעפער־גאס 10, געהאט דעם געהעריגען ערפאלג.

נישט נאר די פערמעגליכערע בעפעלקערונג פון באלוט, נאר אויך פון דער שטאדט האבען זיך פאראינטערעסירט מיט דעם הארצרייסענדען אומגליק און מיט אלע מעגליכקייטען געפרובט צו העלפען דער עלענדער יודישער פאמיליע.

אויפ'ן רוף פון „נייעם פאלקסבלאט" זענען באלד צוזאמענגעקומען אויף פעפער־גאס 10 עטליכע יודישע כלל־טוער און אנגעהויבען צו ארגאניזירען הילף. דערביי איז כדאי צו בעמערקען, אז אברהם טאשמא האט פון קיינעם קיין נדבות נישט געוואלט אננעהמען. ער האט נאר מיט טרערען אין די אויגען געבעטען, מ'זאל זעהען ראטעווען זיינע 5 פיצעלע קינדער פון א זיכערן טויט און בעמיהען זיך צו געפינען פאר איהם א וואהנונג.

אויך דער לאדזער רעטונגס־קאמיטעט איז נישט געבליבען שטעהען פון דער־ווייטענס. דינסטאג, אינ'ם טאג ווען ס'איז פערעפענטליכט געווארען אונזער נאטיץ האט דער רעטונגס־קאמיטעט צוזאמענגערופען אן עקסטרא זיצונג וועגען דעם אויסערגעוועהנליכען פאל. נאך א קורצער בעראטונג איז בעשלאסען געווארען תיכף צו דעלעגירען א קאמיסיע אויף פעפער־גאס 10.

און טאקע זענען באלד מיט אן'אויטא אהינגעפאהרען דער פארזיצער פון רעטונגס־קאמיטעט ה' ב. וואקס, דער וויצע־פארזיצער ה' בודזינער און ה' ווידזעפעלד. אהין איז אויך געפאהרען אונזער מיטארבייטער. די ה"ה בודזינער און וואקס האבען ערקלערט, אז אזא בילד פון מענשליכען עלענד האבען זיי ביז איצט נאך נישט געזעהען.

די דעלעגאציע פון רעטונגס־קאמיטעט איז געווען גערירט פון דער געזעהענער טראגעדיע. זיי האבען דעריבער בעשטעלט אויף נעכטען אינדערפריה די פרוי טאשמא און דעם ה' ליפשיץ, ביי וועמען די פאמיליע וואוינט.

נעכטען 9 א זייגער אינדערפריה זענען שוין אין רעטונגס־קאמיטעט געווען די ה"ה: בודזינער, וואקס און קראסוצקי. נאכ'ן אויסהערען די פרוי און דעם ה' ליפשיץ איז בעשלאסען געווארען, אז דער רעטונגס־קאמיטעט זאל נעמען דער פאמיליע א וואוינונג. דערביי זאל מען זיך בעמיהען, אז די נייע וואוינונג זאל זיין א היגיענישע, כדי די 7 נפשות זאלען קענען צוריק קומען צו זייער געזונד.

א חוץ דעם וויל דער רעטונגס־קאמיטעט זיך ווייטער פערנעהמען מיט דעם גורל פון דער דאזיגער פאמיליע.

מיר זענען באמת צופרידען, וואס אונזער רוף האט געפונען אזא ווארעמען אפקלאנג. דא האט זיך נישט געווענדעט וועגען קיין קלייגליכער הילף אדער שטיצע. ס'האט זיך געהאנדעלט וועגען א ראדיקאלער הילף, וועגען אבראטעווען 7 יודישע נפשות פון א זיכערן אונטערגאנג.

לאדזער אינדוסטריע אויף דער פוזנער יריד.

(ס) בעת דער ערעפנונג פון דער פוזנער אויסשטעלונג איז אויך פארגעקומען א זיצונג פון דער געזעלשאפט „אלגעמיינע לאנד־אויסשטעלונג פון יאהר 1929".

אין דער דאזיגער זיצונג האבען אנטיילגענומען די מיניסטארען קוויאטקאווסקי, זאלעסקי און נעזאביטאווסקי און פארשטעהער פון פערשידענע ווירטשאפטס קרייזען פון גאנצען לאנד. ס'איז בעשלאסען געווארען צו שאפען א געזעלשאפט אונטערן נאמען „אלגעמיינע לאנד־אויסשטעלונג פון י. 1929", וועלכע זאל איינארדנען די דאזיגע אויסשטעלונג. ס'איז אויסגעוועהלט געווארען אן'אויפזיכטס ראט פון 30 פערזאן צווישען זיי ד״ר מארצעלי בארמשינסקי פון לאדז.

אין צוזאמענהאנג דערמיט ווערט צוזאמענגערופען א קאנפערענץ פון די טעקסטיל־אינדוסטריעלער וועגען זייער אנטייל אין דער אויסשטעלונג. ס'ווערט פראיעקטירט אויסצובויען אן'אייגענעם פאוויליאן, וואס זאל קאסטען א מיליאן זל.

טערקישע האנדעלס־דעלעגאציע אין לאדז.

(ס) היינט קומט קיין לאדז די טערקישע האנדעלס־דעלעגאציע, וועלכע פאהרט אויפ'ן פוזנער יריד. די דעלעגאציע ווערט אנגעפיהרט דורך דעם פרעזעס פון קאנסטאנטינאפאלער האנדעלס־קאמער ה' באלדאי זאדא האקי בעי. מיט איהר פאהרט מיט דער ליטער פון דער האנדעלס־מיסיע ביים פוילישען קאנסולאט אין טערקיי ה' וועטולאני.

די דעלעגאציע וועט דא בעזוכען איינינע גרעסערע אינדוסטריע־אונטערנעהמונגען און וועט אבהאלטען קאנפערענצען אין עקספארטערען־פערבאנד. צום סוף וועט פארקומען א פייערליכער מיטאג, וועלכען ס'ארדנען איין די היגע ווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס.

האנדווערקער־דעלעגאציע אין דער וואיעוואדזטווע.

נעכטען האט זיך פארגעשטעלט אין דער וואיעוואדזטווע א דעלעגאציע פון פארשטעהער פון האנדווערקער־ראט מיט ה' אדוו. ווייצמאן אין דער שפיץ. וועגען א גאנצע רייה פראגען וואס איז נוגע דעם האנדווערקערטום און ספעציעל די כאליפניקעס.

אויפגענומען איז די דעלעגאציע געווארען דורכ'ן ד״ר בערקאוויטש און ביילער. נאכ'ן אויסהערען די פאסטולאטען האבען זיי צוגעזאגט ווי ווייט מעגליך עס וועט זיין, ענטגעגען צו קומען די פאסטולאטען פון דער דעלעגאציע.

ביי־בעוועגונג.

מאגיסטראט זאל שטיצען דאס רעמאנטירען הייזער.

(ס) דער קאמיטעט איבערצייגען די שטאדט האט זיך געווענדעט צום מאגיסטראט מיט א פארשלאג, אז דער מאגיסטראט זאל אויסזוכען ספעציעלע פאנדען אויף אדורכצופיהרען רעמאנטען ביי די הויז בעזיצער. וועלכע קענען עס נישט טון, ווייל זיי האבען נישט קיין מיטלען דערצו.

דער קאמיטעט האט אויך געמאכט א פארשלאג צו בויען באראקען פאר די לאקאטארען, וואס וועלען בלייבען אהן א דאך איבער'ן קאפ אויף דער צייט ביז'ן רעמאנט.

יקרות

געשטיגען אויף 1,13.

(:) אויף דער לעצטער זיצונג פון דער סטאטיסטישער קאמיסיע פעסטצושטעלען דעם וואוקס פון יקרות, איז אויסגערעכענט געווארען, אז אין חודש אפריל איז דער יקרות אין לאדז געשטיגען אויף 1,13 פראצענט.

אין די אפטייקען.

היינטיגע נאכט־דיזשורען.

(א) היינט דיזשורירען ביינאכט פאלגענדע אפטייקען: פוולאווסקי (פעטריקאווער 307); האמבורג, (גלובנע 50); גלוכאווסקי (נאַרוטאוויטש־גאס 4); שיטקיעוויטש (קאפערניקא 26); כארעמזא (פאמארסקא 10); פאטאש (פלאץ קאשטשעלני 10).

צו ל״ג־בעומר

הכנות צווישען דער יודישער נאציאנאלער יוגענד.

אין די קרייזען פון די פערשידענע יודישע נאציאנאלע יוגענד־ארגאניזאציעס ווערען שוין געמאכט ענערגישע פארבערייטונגען צו די פייערונגען פון היי יהריגען ל״ג־בעומר. ווי עס איז שוין געווארען א טראדיציע פון יאהרען, וועלען אויך דאס מאל פארקומען ל״ג־בעומר־אויספלוגען פון דער גאנצער שול און אויסער שול־יוגענד. היי יאהר וועט זיך נאך ל״ג־בעומר אויסצייכענען דערמיט, וואס עס ווערט געפלאנט איהם צו בעשטימען אלס שטענדיגען „יוגענד־טאג פאר גאולת־הארץ".

אין צוזאמענהאנג דערמיט נעהמט אויך אונטער די לאנדעס צענטראלע פון קרן־קימת אין פוילען אלע נויטיגע שריט, כדי מיטצוהעלפען דער יוגענד אין דער שעהנער אידעע און, האפענטליך, ערפאלגרייכער אקציע.

„שערעגאוועצעס"

א נייע פעראָרדנונג.

(ס) די מיליטער־מאכט האט בעקומען א נייע פעראָרדנונג פון קריגס־מיניסטעריום. לויט די דאזיגע פעראָרדנונגען טיילען זיך די „שערעגאוועצעס" אויף געוועהנליכע, וואס פיהרען אויס זייער דינסט אויפ'ן גרונד פון מיליטער געזעץ, און „שערעגאוועצעס" וואס פיהרען אויס זייער דינסט אין רעזערוו. פאר א „שערעגאוויעץ" ווערט פערעכענט יעדער, וואס איז צוגענומען געווארען צו מיליטער־דינסט.

פון „תומכי אורחים".

פון היינטיגען שבת עפענט ווידער „תומכי אורחים" די אומזיסטע שבת־קיך. (אין לאקאל זאכאדניע 20).

פון דער קיך וועלען קענען געניסען ארימע דורכרייזענדע היימלאזע, און היגע פערארימטע בכבוד'ע יודען. די פערוואלטונג פלאנט אויך אין די וואכענטאג טעג צו עפענען אזא טעגליכע כשר'ע קיך, וואו פאר א מיטאג מיט ברויט וועט גענומען ווערען אנ'אבצאהל פון 20 גראשען און מיט פלייש 50 גראשען.

דעם גאנצען דעפיציט וועט דעקען די קאסע פון „תומכי אורחים".

פערשידענעס.

ה' שארמאן, וועלכער האט נעכטען פארמיטאג טעלעפאנירט צו אונז אין רעדאקציע, ווערט געבעטען, אין א זעהר וויכטיגער אנגעלעגענהייט, אריינצוקומען צו אונז אין רעדאקציע צווישען 6 און 9 אין אווענט.

א. פאליאקאוו.

מארגען הויבען־אן גאסטראלירען אין לאדז די לאדזער בעליבטע ארטיסטען: פאליאקאוו, ראבינאוויטש, באריסאווא און אניעלא.

לאדז האט זיך שוין אויסגעהונגערט נאך א ביסעל יודיש־טעאטער, איצט האבען מיר עס. ס'איז זיכער, אז די בעליבטע ארטיסטען וועלען אונז מהנה זיין מיט עפעס נייעס און בעפרידיגען דעם לאדזער יודישען טעאטער־עולם, ווי עס דארף צו זיין.

לאדז. 5. מאי. 1927

דער סך-הכל און די קאנסעקווענצען.

אזוי שיהרט זיך שוין אויף דער וועלט. נאך א געוויסער צייט פון א בעדייטענדער געשעהעניש ווערט געמאכט א סך-הכל פון די ערפאלגען, וועלכע די געגעבענע געשעהעניש האט געבראכט.

דאסזעלבע איז אויך מיט דער מאי-רעוואלוציע. ס'איז אוועק א יאהר נאך דער סאנאציע-איבערקעהרעניש און דער לאגער פון סאנאטארען פרובט איצט צו מאכען א חשבון פון די גרויסע אויפטואן פון דער איצטיגער רעגירונג.

איינער פון די מומחים ביי דער איצטיגער רעגירונג אין די ענינים פון די נאציאנאלע מינדערהייטען ה' וואשילעווסקי האט טאקע פערעפענטליכט אין דער אפיציעלער „עפאקא“ א לאנגען אינטערוויאו וועגען דעם, וואס די מאי-רעגירונג האט שוין געטון און וואס זי פראיעקטירט נאך צו טון לטובת די נאציאנאלע מינדערהייטען.

און הלמאי זאלען מיר זאגען, ה' וואשילעווסקי האט נאר בערעדט וועגען דעם, וואס ס'איז געטון געווארען, און אומזיסט האבען מיר זיך בעמיהט צו געפינען אין דעם גאנצען אינטערוויאו אויך א ווארט וועגען דעם, וואס די רעגירונג וויל נאך טון אין דער דערמאהנטער הינזיכט. פון וואנען זאל דאס ה' וואשילעווסקי, באמת, וויסען ווען דאס ווייסט אפילו נישט די רעגירונג אליין.

אבער אויך דער סך הכל פון דער פערגאנגענער ארבייט אין די ענינים פון די נאציאנאלע מינדערהייטען איז זעהר א טרויעריגער. ה' וואשילעווסקי פרייסט זיך, אז ס'איז נאך גארנישט געטון געווארען, ווייל מ'האט געדארפט ערשט געווינען דעם צוטרוי פון דער בעפעלקערונג. ס'וועט ערשט געטון ווערען. וואס? וועגען דעם שווייגט דער פסוק.

דערביי איז כדאי צו בעמערקען, אז ה' וואשילעווסקי רופט קיינמאל נישט אן דאס קינד ביי דעם נאמען, אדער ער רופט די נאציאנאלע מינדערהייטען — קרעסען בעפעלקערונג, אדער פרעמד-שפראכיגע בעפעלקערונג, צי איז דאס אויך די שטעלונג פון דער רעגירונג.

קיין שום ארט און אינטערוויאו פערנעהמט נישט די יודישע פראגע, אבער דאך איז דאס זעהר כאראקטעריסטיש, אליין נישט וויסענדיג דערפון, איז זיך וואשילעווסקי מודה, אז בנוגע דער יודישער נאציאנאלער מינדערהייט איז נאך לגמרי גארנישט געטון געווארען.

ה' וואשילעווסקי שרייבט, וואס שייך יודען, האט א גרויסע בעדייטונג דאס, וואס מ'האט ערלויבט אויף עפענטליכע פערזאמלונגען צו רעדען יודיש און העברעאיש און וואס ס'איז אויסגעשריבען געווארען א קאנקורס אויף אנ'ארבייט וועגען די פאליטישע בעוועגונגען צווישען יודען אין פוילען.

קיין בעסער אפשאצונג וועגען דער ערלעדיגונג פון די פאסטולאטען פון דער יודישער בעפעלקערונג דורך דער מאי-רעגירונג האט קיינער נישט געקענט געבען, ווי דאס האט געטון ה' וואשילעווסקי, דער פערטרויאונגס-מאן פון דער רעגירונג אליין, און דאס אין סאמע רעגירונגס-ארגאן.

גם זו לטובה, אבער, צי וועט די רעגירונג פון דעם סך-הכל אויך ארויסציהען דעם פועל-יוצא, ווי דאס דארף געוועהנליך געטון ווערען, צי וועט די רעגירונג איצט ארויסציהען פון ארכיוו די ערשטע עקספאזע פון וויצע-פרעמיער בארטעל וועגען זיינע הבטחות בנוגע יודען? **יער.**

Dr. med. I. WAJNBERG
Cegielniana 47, tel. 26-02
אינערליכע קראנקהייטען, ספעצ. פאר לונגען- און הארץ-קראנקהייטען, בעשטראלונגען מיט קינסטליכע בערג-זון.
נעמט אן פון 3—5 נאכמיטאג.—

די ענטוואפנונגס-קאנפערענץ
און וואסערע רעזולטאטען זי האט געבראכט.

די ענטוואפנונגס קאנפערענץ וואס האט זיך ערשט פערענדיגט אין גענף האט בולט בעוויזען, ווי ווייט מיר שטעהען נאך פון א ווירקליכער ענטוואפנונג, ווי ווייט מיר זענען נאך פון צו לעזען דאס פראבלעם, וואס פאדערט א לעזונג, פון א פראבלעם וואס מוז געפינען א פערענטפערונג, אויב מ'וויל פערמיידען א קאטאסטראפע.

צו דער קאנפערענץ האט מען זיך לאנג געגרייט, און ווען זי איז ענדליך צושטאנד געקומען און מ'האט געזעהען, אז זי וועט צו קיין גינסטיגע רעזולטאטען דערוויילע נישט ברענגען, האבען זיך די הויפט-מחותנים דער פראנצויזישער — פויל באנקור — און דער ענגלישער — לארד סעסיל — ארויסגעדרעהט פונ'ם עסק און אין די נאך יום-טובדיגע זיצונגען קיין אנטייל שוין נישט גענומען: זאל עס געהן, ווי ס'געהט... די קאנפערענץ האט נישט געלעזט קיין איין פראגע פון די וואס זענען געשטאנען אויף איהר טאג-ארדנונג. אלע בעשלוסען זענען אנגענומען געווארען, כדי נישט איבערצורייסען די מעגליכקייטען פון ווייטערדיגע פערהאנדלונגען אין דער צוקונפט. מ'האט אנגענומען די שטעלונג פון יענעם סוחר, וואס פלעגט קיינמאל נישט זאגען „ניין“, ער פלעגט נאר אזוי לאנג ציהען ביז ס'פלעגט שוין אליין פון זיך ווערען „ניין“.

בנוגע דער גרויס פון די ארמעען האט די קאנפערענץ בעשלאסען, אז יעדע מלוכה וועט צוזאמענשטעלען טאבעלען, וואס זאלען דיענען אלס מאטעריאל פאר דער גאנצלאגער קאנטראל פון די מלוכות און פעסטשטעלען די צאהל מענשען אין די ארמעען אויף דער יבשה, ים און לופט-פלאט, ווי אויך די צייט פון דינען. און אזוי ווי יעדע מלוכה וויל אייגענטליך, אז די אנדערע זאל זיך ענטוואפנען, וועט זי נאטירליך צושטעלען נישט איהר מינימום, נאר אפשר מעהר ווי דעם מאקסימום און אזוי ארום וועט די קאנטראלע, וועלכע וועט דערמיט געשלאסען ווערען, קענען פעסטשטעלען, אז די צאהל מיליטער זאל זיך אין דער צוקונפט נישט פערגרעסערען.

מ'האט אויך נישט געקענט קומען צו קיין פערשטענדיגונג בנוגע בעגרענצען די ים כחות. ענגלאנד און אמעריקא האבען געוואלט פעסטשטעלען דעם שיפען-טאנאזש לויט די פערשידענע גרופען — קרייצערס, טארפעדא שיפען, אונטערוואסערשיפלעך א. א. וו.; פראנקרייך דאגעגען האט געוואלט, אז דער טאנאזש זאל זיין גערעכנט אן-אלגעמיינער ד. ה. אז אנשטאט 1 שיף מיט א טאנאזש פון 100,000 זאל זי קענען האבען 10 קלענערע צו 10,000 טאן א. א. וו.

א שריט ווייטער איז מען געגאנגען אין דער פראגע פון לופט-פליהעריי: דא האט מען בעשלאסען בעגרענצען די צאהל מענשען, וואס זאלען זיך קענען לערנען פליהען, אלס אלגעמיין מאס איז אנגענומען געווארען די מאטאר-קראפט פון די פליה-אפאראטען. וועגען פאבריקאציע פון מוניציע און געוועהר האט מען זיך געקאמפערט און געקאמפערט, ביז די פראגע איז „אויף דערוויילע“ איבגאנצען אפגעלעגט געווארען. צו א הסכם איז מען געקומען וועגען די הוצאות און אויך אויף אנ'אופן עהנליך צו דער ערשטער פראגע. ס'איז בעשלאסען געווארען, אז די קריגס-בודזשעטען דארפען פובליקירט ווערען, דערביי איז אויסדריקליך בעטאנט געווארען, אז מ'קען נישט פערגלייכען קיין בודזשעטען פון פערשידענע מלוכות, נאר פון דער זעלבער מלוכה פון פריהער און איצט. הייסט עס, אז נאר דאס כסדר'דיגע פערגרעסערען פונ'ם קריגס-בודזשעט דורך דער זעלבער מלוכה וועלט בעדייט, אז זי איז עובר אויפ'ן אפמאך. אזוי ארום ווערט געזיכערט — אויב מ'קען איבערהויפט רעדען וועגען א זיכערקייט — דאס נישט וואקסען פון די בעוואפנונגען אדער בשום אופן נישט ווייטער פערקלענערונג.

די רעזולטאטען פון דער קאנפערענץ ווי מ'זעהט זענען זעהר נישטיגע און די פראגע פון ארט דערוויילע נישט גערירט. אייראפע האט אבער נאך נישט פערגעסען דעם גרויסען בראך, וואס ס'האט געבראכט מיט זיך דער וועלט-קריג און מוז זיך זיכערען פון א נייער א קאטאסטראפע, און היילען די אלט-וואונדען, אויפשטעלען די צעטרייסעלטע ווירטשאפט. און ריכטיג האט דער פוילישער דעלעגאט אויף די קאנפערענץ מיניסטער סאקאל ערקלערט, אז דער ראט פון דער פעלקער-ליגע, וועלכער דארף בעטראכטען די רעזולטאטען פון דער קאנפערענץ, מוז זיך אויך פערנעהמען מיט דער זיכערקייט-פראגע, מיט דער פראגע פון צווישען מלוכה'שע ארביטראזשען, וועלכע וועלען אויך ווערען דער בריק צו די ענטוואפנונגס-אפמאכונג.

די פארגעקומענע קאנפערענץ, וועלכע האט קיין גרויסע רעזולטאטען נישט געבראכט דערוויילע, האט אבער די גרויסע בעדייטונג, וואס די מלוכות, וועלכע האבען אין איהר גענומען אנטייל, פיהלען, אז אזוי קען ווייטער נישט געהען און אויב זיי קענען נישט געהען צוריק, צוימען ווענינסטענס זיך אליין אין די ווייטערדיגע ענטוואפנונגען, ד. ה. צוימען די מעגליכקייטען פון א נייעם בעוואפענטען קאנפליקט, פון א נייער בלוט-באד.

א. ג.

אנ'ארץ-ישראל אויסשטעלונג אין דרום-אפריקא.

יאהאנעסבורג. (י.ט.א.) דא איז געעפענט געווארען אנ'אויסשטעלונג פון די לאנדווירטשאפטליכע פראדוקטען און אינדוסטריעלע אויסארבייטונגען אין ארץ-ישראל.

די אויסשטעלונג האט גרויס ערפאלג און וועט פיל העלפען אנצוקניפען נאהענטערע האנדעלס-בעציהונגען צווישען ארץ-ישראל און דרום-אפריקא.

קאנפערענץ פון די לעהרער אין די מלוכה'שע שולען אין ארץ ישראל.

ירושלים. (י.ט.א.) דא איז פארגעקומען א לעהרער-קאנפערענץ פון די פאלקס און מיטעל-שולען, וואס ווערען אויסגעהאלטען דורך דער ארץ-ישראל רעגירונג. פארזיצער פון דער קאנפערענץ איז געווען דער דירעקטאר פון בילדונגס-דעפארטאמענט ה' באומאן. פיל קולטור-אינסטיטוציעס האבען צוגעשיקט בעגריסונגען. די אנטיילנעמער פון דער קאנפערענץ האבען בעזוכט די וויכטיגסטע בילדונגס-אינסטיטוציעס אין ירושלים.

א ניי ווערק וועגען דער יודישער געשיכטע.

ניו-יארק. (י.ט.א.) פראפ. מאקס מארגאליס פון דראפסי קאלעדזש און פראפ. אלעקסאנדער מארקס פון יודישען טעאלאגישען סעמינאר אין אמעריקא האבען ארויסגעגעבען אין פילאדעלפיא א ניי ווערק וועגען דער יודישער געשיכטע. דאס ווערק איז ארויסגעגעבען געווארען א דאנק דער אונטערשטיצונג פון פרוי הענריעטע אולמאן פון ניו-יארק

Dr. med.
EYCHNER Jakób
Aleja 1-go Maja 16, Tel. 11-24
אינערליכע- און קינדער-קראנקהייטען.
נעמט אן פון 6—7, זונטאג פון 3—4.

פון לעבען אין סאוועט-רוסלאנד.
א סטעל צו בעקומען א צימער.—יודען שטרעבען נאך ערד.

„קראסנאיא גאזעטא“ בעשרייבט אזא לעגענדען פראצעס, וואס איז פארהאנדעלט געווארען אין איינעם פון די שטאטגעריכטען:

„עס קען זיין, דערצעהלט די „קראסנאיא גאזעטא“, אז דאס צימער, וועלכען דער בוכהאלטער דיאטשענקא האט פערנומען צוזאמען מיט זיין פרוי מארוסיא, איז נישט געווען קיין גאר גוטער, פונדעסטוועגען איז איהם אין קאפ גארנישט איינגעפאלען צו בייטען זיין וואוינונג ווער ווייס וויפיל יאהר דיאטשענקא וואלט אזוי אפגעלעבט אין זיין צימער, ווען ער וואלט פלוצלינג נישט אונטערגעהערט דעם פאלגענדען געשפרעך אין א צווייטען נאהענטען צימער:

— איך אינטערעסיר זיך אזוי שטארק, ווען איהר פאהרט אוועק, חבר זאיצעוו, ווייל איך קלייב זיך צו פערנעהמען אייער צימער — איז דער סטודענט מאראזאוו צוגעשטאנען צו זאיצעוו'ן.

— אזוי גאר — האט דיאטשענקא ביי זיך געטראכט — ער וואוינט אין הויז א גאנץ קורצע צייט און ער קלייבט זיך שוין צו פערכאפען פאר זיך דעם בעסטען צימער. ווארט אקארשט, מיר וועלען נאך זעהן ווי אזוי דו וועסט זיך אריבערקלייבען אהין, פריק איינער...

ער האט גלייך דערצעהלט דעם ווייב וועגען דעם אונטערגעהערטען געשפרעך און האט איהר געגעבען א בעפעל צו מאכען זיך גרייט צו פערנעהמען די בעפרייטע טעריטאריע“.

און ווען זאיצעוו האט גענומען איינפאקען זיינע פעקלעך, זענען דיאטשענקא און דער סטודענט מאראזאוו געשטאנען אין קארידאר, גרייט צו „אנעקטירען“ (פערכאפען) דעם נייעם ליכטיגען און גראמען צימער.

אזוי שנעל ווי זאיצעוו איז נאר ארויס פון צימער, האבען זיך ביידע גלייך א לאז געטון אהין.

— נאכאל, דו איינער, האט געשריגען מאראזאוו, איך האב דאך אנ'ערלויבניש אויף דעם צימער פון דעם הויז-קאמיטעט.

— איך שפיי אויף אייער ערלויבניש! — האט געענטפערט דער בעאמטער דיאטשענקא און האט אנגעפאנגען פונאנדערצונעהמען דאס בעטעל — איך וואוין שוין דא א יאהר צייט און איהר האט ערשט נישט לאנג צוריק אריינגעצויגען מארוסיא, האט ער זיך געווענדעט צום ווייב, שלעפ גלייך אריין דאס בעטגעוואנד און די שטוהלען...

— אבער איך וויל דאך נישט פערלאזען דאס צימער! — האט דער סטודענט געשריגען — טוט ווי איהר ווילט, האט קאלטבלוטיג געענטפערט דער בוכהאלטער — מארוסיא, שלעפ אריין די פעקלעך, אהער, אהער, ברענג די קעצלעך, קיס-קיס-קיס! — האט ער אנגעפאנגען רופען די קעצלעך.

דער סטודענט האט אבער בעשלאסען צו בעשטעהן אויף דאס זייניגע. ער האט זיך אויסגעצויגען אויפ'ן בעטעל און האט קאלטבלוטיג צוגעקוקט, ווי אזוי דיאטשענקא האט זיך בעזאוסק'ט מיט זיינע זאכען.

אין אווענד, ווען ער איז שוין נישט פון זינען נישט ארונטער פון דעם „מיזקען“ פון די קעץ, פון דעם זינגען פון דעם בוכהאלטערס פרוי און פון דיאטשענקא'ס אקאמפאנירען אויף דער גיטארע — האבען זיך פלוצלונג אריינגעלאזען צו איהם א גאנצע מחנה סטודענטען און סטודענטקעס, וועלכע זענען געקומען אפגעבען איהם מזל טוב. וואס ער האט זיך ענדליך אריבערגעקליבען אין א שעהנעם ליכטיגען און גראמען צימער.

איצט איז שוין דער בוכהאלטער געווארען נערוועז.

— יונגעלייט — האט ער זיך געווענדעט צו די סטודענטען — עס איז פערהאנגען אויף דער וועלט א זעהר שעהנער כינעזישער מנהג: מענשען זיצען און געהען דערנאך אהיים.

אבער די סטודענטען האבען זיך געמאכט, אז זיי פערשטעהען נישט דעם קאפולער אנצוהערעניש.

— חברים, עס איז שוין צוויי דער זייגער — האט דער בוכהאלטער זיך געבעטען — מיין ווייב וויל געהן שלאפען.

— דאס איז איהר פריוואטע אנגעלעגענהייט! — האט מאראזאוו קאלטבלוטיג געענטפערט — מיר געפינען זיך ביי זיך אין צימער. זאל זי געהן שלאפען אין איהר אייגענעם צימער.

דער בוכהאלטער האט שוין אנגעפאנגען פערלירען די געדולד, ער האט נישט געוואוסט, ווי אזוי פטור'ן מען ארויס די געסט פון צימער. ער האט אויסגעטון דעם רעקעל און האט דעמאנסטראטיוו גענומען ארומשפאצירען איבער'ן צימער אין שלעיקעס. דאס האט אבער נישט געמאכט קיין שום איינדרוק. האט ער ענדליך ארונטערגעלאזט די הויזען און איז געבליבען אין איינע אונטערהויזען. די סטודענטקעס האבען זיך אויפ'ן ערשטען אויגענבליק פערלוירען, אבער מאראזאוו האט זיי געגעבען א וואונק, אז זיי זאלען זיך נישט ריהרען פון ארט.

— אה, איהר שדים איינע! — האט זיך דער בוכהאלטער צושריגען — איך וועל אייך דער'הרג'ענען! איך וועל אייך אלעמען אויסקוילענען! און ער איז צוגעלאפען צום ווינקעל צימער, האט געכאפט א האק און זיך א ווארף געטון אויף די סטודענטען. מאראזאוו און זיינע געסט זענען זיך גלייך צולאפען. דיאטשענקא האט דאן זיך פערשלאסען אין צימער און איז אנטשלאפען געווארען מיט א שלאף פון א זיגער, וואס איז זיכער אין דער פעסטקייט פון זיין זיג.

מאראזאוו האט אבער אנגעקלאגט איהם אין געריכט און דאס געריכט האט גע'פסק'ענט, אז דער צימער געהערט מאראזאוו'ן, ווייל ער האט געהאט אנ'ערלויבניש פון דעם הויז-קאמיטעט און דער בוכהאלטער איז בעשטראפט געווארען פאר פערכאפען דעם צימער אהן אנ'ערלויבניש“.

* * *

פון באלטע שרייבט מען דעם כארקאווער „שטערן“.

„האט גאר א וויה געטאן א דרום-

(ווייטער זעה 7-טע זייט.)

מערדער פון פרעזידענט צינארסקי

היינט פאר'ן שטאנד-געריכט.

היינט קומט פאר אין בנין פון לאדזער קרייז-געריכט, דאס שטאנד-געריכט איבער די מערדער פון פרעזידענט צינארסקי. דעם פארזיץ פון פראצעס וועט פיהרען ריכטער וויטקאווסקי. אלס פערטיידיגער טרעטען ארויס אמטליך די אדוואקאטען: שווייצער און מענאשע.

אין בעשולדיגונגס-אקט, וואס מען האט איבערגעגעבען די בעשולדיגטע ווערט דערצעהלט: דעם 14. אפריל 1927 דריי פירטעל אויף 11 איז דער שטאט פרעזידענט מאריאן צינארסקי ארויסגעגאנגען פון זיין וואוינונג, וואס געפינט זיך אויפ'ן 2. שטאק אין הויז נומער 4 אויף אנדזשעיא גאס. פאר'ן הויז האט געווארט די קארעטע, מיט וועלכער דער שטאט-פרעזידענט פלעגט פאהרען אין מאגיסטראט. אין א מינוט שפעטער האט ד"ר סאלאווייטשיק וועלכער וואוינט אינם זעלבען הויז אויפ'ן 1. שטאק, ארויסגעהענדיג פון זיין וואוינונג, דערהערט א געשריי „גנבים"! ד"ר סאלאווייטשיק איז באלד אראפגעלאפען. אין פארטער אויף די טרעפען איז אהן בעוואוסטזיין געלעגען דער פרעזידענט צינארסקי, האלטענדיג א טעקע אונטער'ן ארים. אפשפילענדיג דעם מאנטעל און דעם איבערציג האט ד"ר סאלאווייטשיק דערזעהן א וואונד פון א שטאך. בעת'ן ערטיילען די ערשטע מעדיצינישע הילף איז פרעזידענט צינארסקי נישט ארויס-רעדענדיג קיין ווארט, געשטארבען.

דער קיטשער פראנטשישעק האט ערקלערט, אז ווארטענדיג פאר'ן הויז אויפ'ן פרעזידענט האט ער דערהערט אין טויער א געשריי: „האלט דעם גנב"! און געזעהען ווי א פערזאן איז ארויסגעלאפען פון טויער און איז געלאפען מיט דער אנדזשעיא גאס אין דער ריכטונג צו דער פעטריקאווער. נאך איהם זענען ארויסגעלאפען איינינע פערזאן אבער קיינער פון זיי האט זיך נישט בעמיהט דעם ענטלאפענעם צו פערהאלטען.

אויך א געוויסער פעליקס מארעצקי, וועלכער איז אדורכגעגאנגען די אנדזשעיא גאס אין דער ריכטונג צו דער פעטריקאווער, האט ביים טויער פון אנדזשעיא 4 דערהערט א געשריי: „גנבים" און געזעהען פון דארט ארויסלויפען א אונבעקאנטען, אנגעטאן אין א גרויען מאנטעל און אין א גרויען ציקליסטען היטעל.

יוזעף מארטשאק, וועלכער איז יענעם טאג געווען ארום 10–11 א זייגער אין הויף אויף פעטריקאווער 91, האט בעמערקט עפיס א פערזאן אויפ'ן הויף, געהענדיג צום גארטען און פון דארט זיך אריבערגעכאפט אויף קאשטשושקי. די פערזאן איז געווען אהן א מאנטעל, אין א מארינארקע, אויפ'ן קאפ האט ער געהאט א גרויע ציקליסטען היטעל.

וואלעריא גראפאווינע, די בעדינערין פון לעהרער-פעראיין, וואס געפינט זיך אויפ'ן 3 שטאק פון הויז אויף אנדזשעיא 4, ווען זי האט זיך אין טאג פון מארד 10 אין דער פריה אומגעקעהרט פון פאסט האט זי געזעהן א פערזאן, וועלכער איז ארויס פון קארידאר-הויז אין טויער. ווען זי איז אריין אין קארידאר-הויז האט זי בעמערקט א וואויטען, וואס האט זיך דארט בעהאלטען. זייענדיג אויפ'ן צווייטען שטאק האט זי געזעהען, ווי דער פרעזידענט צינארסקי איז ארויס פון זיין וואוינונג, און א מינוט ארום דערהערט זיין געשריי.

ארומקוקענדיג די ארט פון געשעהעניש איז דורך דער אויספארשונגס מאכט פעסטגעשטעלט געווארען, אז נעבען די טרעפ אין הויז איז פערהאן אנ'ארט, וואו עס קאנען זיך בעהאלטען איינער אדער אפילו 2 פערזאן און בלייבען אונבעמערקט פאר די וואס געהען ארויס פון די טרעפ, דורכ'ן קארידאר צום טויער.

ביים עפענען די טיהר פון די טרעפ ווערט אין דעם אינגעוועניגסטען טייל פון קארידאר נאך פינסטערער. אויף די טרעפ, וואו ס'איז געלעגען דער פרעזידענט האט מען קיין בלוט-פלעקען נישט געפונען. די טיר, וואס פיהרט צום פארטער-לאקאל איז געווען פערשפארט, דער שלאס—נישט בעשעדיגט, דאגעגען דער סקאבעל פון דער טהיר איז געווען בעשעדיגט, די פרישע סמנים האבען בעוויזען, אז דעם סקאבעל האט מען געוואלט ארויסרייסען מיט עפעס א שפיציגען געגענשטאנד, דער פארטער-לאקאל. וואס זיין טיהר איז בעשעדיגט געווארען געהערט צום אייגענטימער קאכנער, וועלכער האט דארט א געוועלב פון שרייב-מאטעריאלען. אין פראנט מיט א הינטער טיר.

דעם 14-טען ה.ח. האט קאכנער פאר 10 א זייגער צוגעמאכט די פראנט-טיר פון געוועלב אויף א שלאס און די הינטער-טיר פון דער וואוינונג אויף א שליסעל מיט א שלאס און איז אוועק צו זיין קראנק ווייב, וועלכע האט זיך געפונען ביי איהרס א ברודער.

ווען ער איז שוין, נאך דער ערמארדונג פון פרעזידענט צוריקגעקומען איז דאס שלאס אויף דער הינטער-טיר נישט מעהר געווען און דער סקאבעל איז אויך געווען אראפגענומען. אין געוועלב האבען זיך געפונען שרייב-מאטעריאלען אין ווערט פון 500 זלאטים, לוים די רייד פון געוועלב בעזיצער איז דארט נישט געווען וואס צו גנב'ענען. דאס דערמאהנטע שלאס האט שפעטער געפינען דעם סטרוזש'ס טאכטער אין דער לינקער זייט פון טויער.

נאכ'ן פעסטשטעלען די קענצייכען פון די ענטלאפענע מערדער, איז די אויספארשונגס פאליציי, בראש מיט'ן קאמיסאר ווייצר, צוגעטרעטען צו זוכען די מערדער. אלס רעזולטאט דערפון, איז אויפ'ן יסוד פון קאנפידענציאנעלע ידיעות, אין דער נאכט אויפ'ן 17. אפריל ארעסטירט געווארען אלס פערדעכטיגער אין מארד אדאם וואלאשטשיק, וועלכער האט זיך אנערקענט צום מארד און פאלגענדעס ערקלערט דער פאליציי און אויספארשונגס-ריכטער:

קאזשימיעזש רידזעווסקי

אדאם וואלאשטשיק

איז אפריל פון 1926 איז ער דורכ'ן מאגיסטראט צוגענומען געווארען צו די שטאטישע ברוק-ארבייטען. צוליב די מיספערשטענדניש מיט'ן אויפזעהער איז ער אין סעפטעמבער רעדוצירט געווארען און ביז איצט ארבייט ער נישט. ער האט זיך געווענדעט צום אינזשעניער פון דער קאנאליזאציע-אפטיילונג ה' מאסיטעק וועגען ארבייט, זיך איינגעשריבען אין פעראיין, אבער ס'האט גארנישט געהאלפען. דעמאלט האט ער בעשלאסען זיך צו ווענדען צום וויצע-פרעזידענט גראשקאווסקי וועגען א שטענדיגע ארבייט. צו דעם צוועק האט ער זיך בעזעהען מיט'ן וויצע-פרעזידענט דריי מאל: אין מאגיסטראט, אין טויער, וואו ס'וואוינט דער וויצע-פרעזידענט גראשקאווסקי און ענדליך אין וויצע פרעזידענט'ס וואוינונג. ה' גראשקאווסקי האט איהם אבגעזאגט און דעמאלט האט ער בעשלאסען אלס נקמה צו דער'הרג'ענען דעם וויצע-פרעזידענט גראשקאווסקי. ער האט זיך נאך אבגעהאלטען דערפון, מיינענדיג, אז איהם וועט העלפען דער פרעזידענט צינארסקי. וועלענדיג רעדען מיט'ן פרעזידענט איז ער א וואך פאר'ן מארד 2 מאל געווען אין מאגיסטראט. ער איז אבער נישט צוגעלאזען געווארען. ער האט זיך דערוואוסט, וואו ס'וואוינט דער פרעזידענט און אז ער פאהרט ארויס פון דער היים צווישען 10 און 11 אין דער פריה און קומט צוריק צווישען 4 און 5 נאכמיטאג. איינמאל האט ער אין טויער פערטשעפעט דעם פרעזידענט, בעטענדיג ארבייט. דער פרעזידענט האט געענטפערט, אז אזעלכע זאכען ווערען ערלעדיגט אין מאגיסטראט. ער איז דעריבער אוועק אויף צומארגענס אין מאגיסטראט, אבער ער האט קיין ארבייט נישט בעקומען.

צומארגענס האט ער ווידער אפגעווארט דעם פרעזידענט אין טויער און אויף די קניע געבעטען עפעס אנ'ארבייט. דער פרעזידענט האט איהם אבגעזאגט און אפילו אפגעשטויסען. זעהענדיג, אז צינארסקי, אלס פרעזידענט פון דער שטאט, וואלט איהם געקענט געבען ארבייט, נאר ער האט נישט געוואלט, האט ער בעשלאסען נקמה צו נעהמען און איהם צו דער'הרג'ענען. פאר'ן אויספיהרען דעם פלאן, האט ער זיך אבער געוואלט בערעטען מיט זיין קאלעגע קאזשימיערז רידזעווסקי, ווייל ער האט איהם געקענט אלס מוטיגען מענש נאך פון דער צייט פונ'ם געשעהעניש אין לאגעוויניקער וואלד, וואו רידזעווסקי האט געוואלט דער'הרג'ענען א פאליציאנט, פאר וואס רידזעווסקי איז בעשטראפט געווארען מיט א האלב יאהר טורמע. מיט דריי חדשים צוריק האט רידזעווסקי צוגערעדט וואלאשטשיק'ן צו דער'הרג'ענען דעם פאליציאנט אלטמאן, פאר זיינע ערקלערונגען אין געריכט.

דעם 13 אפריל אין אוונט האט ער זיך געטראפען מיט רידזעווסקין אויף אלעקסאנדראווסקא גאס און איהם דערצעהלט וועגען זיין פלאן, רידזעווסקי האט געענטפערט, אז אויך איהם האט דער וויצע-פרעזידענט גראשקאווסקי אבגעזאגט צו געבען ארבייט און דער וויצע-פרעזידענט האט איהם געהייסען געהען גנב'ענען, זיי האבען זיך אפגערעדט צו דער'הרג'ענען דעם פרעזידענט צינארסקי צומארגענס פארמיטאג, ווען דער פרעזידענט וועט ארויסגעהען פון דערהיים.

צו דעם צוועק האבען זיי זיך געזאלט טרעפען צווישען 8 און 9 אין דערפריה אויפ'ן פרייהייטס-פלאץ.

דעמזעלבען אוונט האט וואלאשטשיק געקויפט אויף נאוואמיעסקא גאס א גרויס מעסער פאר 4 זל. 50 גראשען, וועלכע ער האט געהאט פון אינטערשטיצונגס-געלדער.

דאנערשטאג דעם 14 אפריל האבען זיך טאקע ביידע געטראפען אויפ'ן דערמאהנטען ארט און צוזאמען אוועק אויף אנדזשעיא 4, אפווארטענדיג פאר'ן הויז דאס אנקומען פון פרעזידענט'ס קאטש. ווען די קאטש איז אנגעקומען זענען זיי אריינגעגאנגען אין הויז, וואס פיהרט צו די טרעפען, רידזעווסקי האט זיך בעהאלטען הינטער דער טיר און וואלאשטשיק איז געשטאנען אויף די טרעפען, וועגען קיין גנבה האבען זיי נישט גערעדט און וואלאשטשיק האט אויך נישט געזעהען ביי רידזעווסקי'ן קיין גנבה'שע מכשירים. דאגעגען האט נאך רידזעווסקי אויפ'ן פרייהייטס-פלאץ געוויזען וואלאשטשיקען א מעסער פון 20 צענטימעטער די גרויס מיט א שארפען שפיץ. בעת זיי האבען געווארט איז אדורכגעגאנגען א פרוי פון אנ'ערך 30 יאהר, א יוד מיט א לאנגער קאפאטע און א שילער. ווען דער שילער איז אראפגעגאנגען פון די טרעפ האט וואלאשטשיק געזאגט צו זיך אליין „ס'וועט גארנישט דערפון זיין", רידזעווסקי איז צוגעלאפען צו איהם און געשריגען: „האלט דיך!" אין דעם אויגענבליק איז אראפגעגאנגען דער פרעזידענט, רידזעווסקי האט נאך אמאל אויסגעשריגען: „האלט דיך, ווייל איך וועל דיך..." וואלאשטשיק האט דאס אנגענומען פאר א דראהונג. דער פרעזידענט איז אראפגעגאנגען האלטענדיג א טעקע אונטער דער האנד, רידזעווסקי האט אנגעכאפט דעם פרעזידענט פאר דער רעכטער האנד און וואלאשטשיק האט איהם אריינגעזעצט דאס מעסער אין בויך, זעהענדיג, אז דער פרעזידענט פאלט אויף די טרעפען, האט ער ארויסגעצויגען דאס מעסער און אנגעהויבען ענטלויפען אויף פיעטרקאווער גאס, ער איז אריינגעלאפען אויף פיעטרקאווער 93, האט אראפגענומען דעם פאלטא און אריינגעווארפען אין קלאזעט, אריבערגעשפרונגען איבער'ן פלויט אויף פיעטרקאווער 91 און פון דארט דורכ'ן גארטען אויף קאשטשושקי גאס און דאן דורך זאכאדניא אויף צעגעלניאנא. נומער 31 אויף צעגעלניאנא האט זיך וואלאשטשיק אפגעוואשען די איינגעשמירטע הענד, דאס מעסער האט ער א טאג פאר'ן ארעסט אריינגעווארפען אין א קלאזעט אויף זאוויסא גאס. ער האט אזוי לאנג געהאלטען דאס מעסער ביי זיך, ווייל ער האט געוואלט בעגעהן זעלבסטמארד, אין פאל ווען מ'וואל איהם ארעסטירען. ווען ער האט שפעטער געמיינט, אז מ'וועט איהם נישט ענטדעקען האט ער דאס מעסער אוועקגעווארפען, רידזעווסקי'ן האט ער ביז'ן ארעסט נישט געזעהן.

דעם 17. אפריל האט דער אונטער-קאמיסאר מיקא מיט דער הילף פון די פייערלעשער ארויסבעקומען פון קלאזעט אויף פיעטרק. 93 וואלאשטשיק'ס גרויען פאלטא אין דעם 19. אפריל האט דער פאליציאנט אלפאנס פאשפיעך געפונען אין קלאזעט אויף זאוויסא 13 א מעסער, 30 צענטימעטער גרויס, מיט א לעדערנעם הענטעל. דער אויספארשונגס-ריכטער האט געוויזען דעם פאלטא און מעסער וואלאשטשיק'ן, וועלכער האט ערקלערט, אז דאס זענען טאקע זיינע זאכען. משה פיינמעהל, דער פערקויפער פון [illegible] געוועלב אויף נאוואמיעסקא 15 האט פעסטגעשטעלט, אז מיטוואך דעם 13. אפריל אין אוונט האט א מאנספערשוין געקויפט ביי איהם א לאנגען קוכען-מעסער.

וואלאשטשיק האט ערקלערט, אז ער האט דאס מעסער געקויפט פאר 4.50 (פיער זלאטעס מיט 50 גראשען).

דער ארעסטירטער קאזשימיערז רידזעווסקי האט ערקלערט אויף דער פאליציי און ביי אויספארשונגס-ריכטער, אז ער קען אדאם וואלאשטשיק'ן 3 יאהר, זינט זיי האבען ביידע געארבייט ביי די שטאטישע ארבייטען און צוזאמען געהערט צום קריסטליכען פעראיין. דעם 13. אפריל האט ער געטראפען וואלאשטשיק'ן אויף אלעקסאנדער גאס. וואלאשטשיק איז געווען דענערווירט, און ער האט איהם דערצעהלט, אז ער איז געווען ביים פרעזידענט צינארסקי וועגען ארבייט, אבער ער האט איהם אפגעזאגט, און אפילו נישט אנשטענדיג געענטפערט. רידזעווסקי האט מסכים געווען צו העלפען אויספיהרען דעם מארד, ווייל ער האט שוין פון לאנג א ביין-הארץ אויפ'ן וויצע-פרעזידענט גראשקאווסקי און ס'איז איהם אלץ איינס אויף וועמען ער וועט זיך נוקם זיין. וואלאשטשיק האט געוויזען רידזעווסקי'ן דאס צוגעגרייטע מעסער און ביידע האבען זיך אפגערעדט צו טרעפען צומארגענס אויפ'ן פרייהייטס פלאץ. אין הסכם מיט'ן אפמאך, האבען זיי זיך געטראפען צומארגענס אינדערפריה און זיי האבען אויסגעטרונקען אנ'ערך א ליטער בראנפען, וואס רידזעווסקי האט געהאט מיט זיך מיטגעבראכט. דערנאך זענען זיי צוזאמען אוועק אויף אנדזשעיא גאס, פאר'ן הויז, וואו ס'האט געוואוינט דער פרעזידענט צינארסקי. רידזעווסקי האט געהאט מיט זיך א לאם און א מעסער, וואס ער האט געוויזען וואלאשטשיק'ן. ביידע האבען געווארט אין הויז. רידזעווסקי איז געווען בעהאלטען און וואלאשטשיק איז געשטאנען נעבען די טרעפען. אונטער דער צייט איז וואלאשטשיק איינמאל געווען אין קלאזעט. רידזעווסקי, שטעהענדיג אין בעהעלטעניש, האט בעמערקט, ווי אויף דער טיר פון פארטער הענגט א שלאס. האבענדיג מיט זיך א לאם, האט ער אנגעהויבען מאניפולירען ביים שלאס און איהם אראפגעריסען, נישט אפגעבענדיג זיך קיין רעכענונג, וואס ער וועט דארט אין דער וואוינונג קענען צונעמען. דערווייל האבען זיך געהערט אויף די טרעפען טריט. ס'איז פערבייגעגאנגען עפעס א שילער. וואלאשטשיק האט זיך אנגערופען צו רידזעווסקי'ן, אז „דערפון וועט שוין גארנישט זיין". דערויף האט איהם רידזעווסקי געענטפערט: „בערוהיג זיך!" נאך עטליכע מינוט האבען זיך ווידער געהערט טריט. וואלאשטשיק האט געוויזען א צייכען, אז דאס געהט דער פרעזידענט.

ווען דער פרעזידענט איז אראפגעגאנגען פון די לעצטע טרעפען, האט וואלאשטשיק שטיל איינגערוימט רידזעווסקי'ן, אז ער זאל דעם פרעזידענט צוהאלטען פאר די הענד און ער, וואלאשטשיק וועט דעם פרעזידענט „קאלט-מאכען". רידזעווסקי איז צוגעשפרונגען צום פרעזידענט און איהם אנגעכאפט פאר דער פרייער האנד (אין דער אנדערער האנד האט ער געהאלטען א טעקע) און גלייכצייטיג האט וואלאשטשיק אריינגעשטאכען דאס מעסער אין בויך. ווען דער פרעזידענט איז אראפגעפאלען פון די טרעפען האבען ביידע זיך געלאזט אנטלויפען: וואלאשטשיק אין דער ריכטונג פון פעטריקאווער און רידזעווסקי — איז מיט שנעלע טריט אוועק צו אלעיע קאשטשושקי. אין די אלעיען האט איהם פערהאלטען א פאליציאנט, אבער נאכדעם, ווי רידזעווסקי האט איהם פערזיכערט, אז ער לויפט נאך א רעצעפט, האט איהם דער פאליציאנט אפגעלאזט. ווייטער האט שוין רידזעווסקי אהן שטערונגען זיך געלאזט א היים. זיין מעסער האט ער בעגראבען אויף א פלאץ נעבען הויז. אבער ווייזט-אויס די קינדער האבען דאס מעסער אויסגעגראבען און גענומען. וואלאשטשיק'ן האט ער פונ'ם

(ווייטער זעה 8-טע זייט).

אַ וואַרשאַווער יודישע פרוי פערשפּאַרט איהר געזונדען מאַן אין אַ משוגעים-הויז.

אַ טראַגישע געשיכטע פון אַ וואַרשאַווער יודישער פאַמיליע.

ר׳ פישעלע בוטערפאַס — אַזוי הייסט דער העלד פון דער טראַגישער געשיכטע — איז מיט עטליכע וואָכען צוריק בגוואַלד געכאַפּט-געוואָרען אויף די נאַלעווקיס דורך עטליכע שפּיטאָל-וועכטער, וועלכע האָבען מיט דער הילף פון אַ פּאָליציאַנט, בוטערפאַס׳ן אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל. די וועכטער האָבען בעת מעשה צוגעשטעלט דעם פּאָליציאַנט אַ צייגניש פון דאָקטאָר קאַמיעניעצקי, אַז בוטערפאַס איז גייסטיג קראַנק.

ר׳ פישעלע האָט פאַר אַ זשורנאַליסט אויסגעגאָסען זיין ביטער האַרץ און מיט טרעהרען אין די אויגען איבערגעגעבען זיין טראַגישע לעבענס-געשיכטע. שוין אַ רייהע יאָהרען, ווי ער ווערט פערפאָלגט פון זיין פרוי פייגע, וועלכע האָט ביי איהם אַמאָל אַרויסבעקומען אַנ׳אונטערשריפט, אַז זיין בעוועגלבע אויף שוו. יערסקע געהער צו איהר. נאָכהער האָט זי איהם אָנגעהויבען פייניגען, נישט געבען צו עסען און איהם טרייבען פון שטוב. ענדליך האָט זי איהם מיט אַ יאָהר 6 צוריק מיט דער הילף פון אַ צייגניש, פון פערשטאָרבענעם ד״ר ראָזענטאַל פערנאַרט אין שפּיטאָל פאַר משוגעים אויף מאָקאָטאָוו.

עטליכע טעג פאַר׳ן לעצטען מאָל פערשפּאַרען איהם אין שפּיטאָל, דאָס הייסט פאַר פסח האָט ער געהאַט מיט זיין פרוי אַ דין-תורה ביי ה״ר ר׳ שלמה דוד כהנא. ער האָט זיך געוואָלט מיט איהר גט׳ן, פערלאַנגענדיג פון איהר בלויז אַ געוויסע סומע אַלס ענטשעדיגונג פאַר זיין גאַנצען שווער-אויסגעאַרבייטען פערמעגען. די פרוי זיינע האָט אָבער נישט געוואָלט הערען וועגען עפּעס געלד און ער האָט בעשלאָסען נישט צו געבען איהר קיין גט.

ר׳ פישעלע האָט אויך איבערגעגעבען, אַז זיין פרוי האָט חדשים לאַנג געפּלאַנט, ווי אַזוי איהם אַריינצושפּאַרען אין שפּיטאָל און צו דעם צוועק האָט זי כסדר איינגעלאַדען דאָקטוירים, כדי אַרויסצובעקומען פון זיי וועלכע עס איז צייגניש.

וואָס שייך דעם דאָקטאָר קאַמיעניעצקי שטעלט-פעסט ר׳ פישעלע גאַנץ קאַטעגאָריש, אַז, האַבענדיג דעם בעוואוסטזיין, אַז די פרוי האָט גערופען דעם דאָקטאָר נישט צוליב זיין טובה וועגען, האָט ער זיך ענטזאָגט צו לאָזען אינטערזוכען. ער וואונדערט זיך דעריבער אויף וואָסער יסוד ד״ר קאַמיענעצקי האָט אַרויסגעגעבען אַ צייגניש, אַז ער איז משוגע.

ר׳ פישעלע געפינט זיך אין שפּיטאָל אין אַ קאַמער, צוזאַמען מיט 30 ווירקליכע משוגעים. ער בעקלאָגט זיך, וואָס מען האַלט איהם מיט משוגעים און ער קען נאָך אויף אַנ׳אמת משוגע ווערען. ר׳ פישעלע איז פאָלקאָם רוהיג, ער גלויבט, אַז סוף כל סוף וועט דער אמת מנצח זיין, אַז דער פּראָקוראָר צו וועמען זיינע קרובים האָבען זיך געווענדעט, וועט איינזעהן, אַז ער איז געפאַלען אַ קרבן פון אַנ׳אַפערע און די שולדיגע וועלען בעשטראָפט ווערען.

די פאַמיליע האָט זיך געווענדעט צו דער מאַכט און מיט דאָקומענטען בעוויזען, מיט וואָסערע מיטלען מען האָט זיך בענוצט צו פערשפּאַרען אַ געזונד מענשען אין שפּיטאָל פאַר משוגעים.

איז וואָס שטעקט די געהיימניש פון אייביג-ער יוגענד?

פאַרוואָס

איז די פּאַריזערין אַ בחנ׳עוודיגע פרוי אין באַלזאַק-עלטער און דער צייט, ווען אַ פּוילישע אין דעם זעלבען עלטער האַלט זיך שוין פאַר אַ מיאוס׳דיגע?

דערפאַר,

ווייל יעדע פּאַריזערין בענוצט דעם רעטונגס-מיטעל

COSMOPOLIS

וועלכער ערפרישט דאָס פנים, די הענד און דעם קערפּער און וועלכער פערוואַנדעלט זי אין אַ יונגע פרוי פול מיט רייץ, אין געגענזאַץ צו אונזערע פּוילישע פרויען, פון וועלכע נאָר איינע אויף צעהן זאָרגט וועגען זיך צו האָבען שטענדיג אונטער די האַנד דאָס דאָזיגע וואונדערבאַר הגיגענישע מיטעל.

קאָסמאָפּאָליס גיט די הויט אַנ׳אונפערגלייכליכע עלאַסטישע און צערטליך סאַמעטענע גלאַטקייט.
קאָסמאָפּאָליס דאָס איז נישט קיין קרעם קאָסמאָפּאָליס דאָס איז נישט קיין פּאַסטע צום פנים.
קאָסמאָפּאָליס איז אַ גאַנץ נייע און ביז אַהער נאָך נישט געוועזענע זאַך.

פערטרעטער אויף בעזונדערע שטעט אויף אייגענער רעכנונג ווערען געזוכט.

הויפּט-סקלאַד אין פּוילען: ROMAN WŁODARSKI, WARSZAWA, LUBIECKIEGO 5

צו בעקומען אין אַלע אַפּטייקען, אַפּטייק-סקלאַדען און פּאַרפומעריע-געשעפטען. פּרייז 2.50 זל. פאַר שטיק. ווען מ׳קריגט נישט, דאַרף מען זיך ווענדען צום הויפּט-סקלאַד פאַר פּוילען. פאַר קוזים פון דער פּראָווינץ ווערט אַרויסגעשיקט נאָכ׳ן בעקומען פּאַראויס 2.75 אָדער 3.25 אויף אַ נאָכנאַהמע.

היט זיך פאַר פעלשונגען!

883

אַ וויץ פון אַנ׳אַמעריקאַנער רייכען פעטער.

דער וויץ האָט איהם געקאָסט גוט געלד.

אין די וואַרשאַווער געריכטס קרייזען רעדט מען יעצט זעהר פיעל וועגען פאָלגענדע געשיכטע: אַנ׳ערך 15 פערזאָן אין נאָווידוואָר האָבען פאַר פסח בעקומען פון זייערס אַ קרוב אין אַמעריקאַ צוגעשיקט טשעקען אויף דער „באַנק פּאָלסקי“ אין וואַרשאַ.

פול מיט שמחה צוליב אַזאַ אומגעריכטער מציאה, האָבען זיך די גליקליכע געלאָזען קיין וואַרשאַ, כדי אָבצונעמען די שטיצע פון רייכען אַמעריקאַנער פעטער. קומענדיג אָבער אין „באַנק פּאָלסקי“, האָט מען זיי ערקלערט, אַז די באַנק האָט נישט קיין דעקונג און זי וועט די טשעקען נישט אויסצאָהלען.

די 15 „גליקליכע“ האָבען דעריבער טעלעגראַפירט קיין אַמעריקאַ צום רייכען פעטער, ער זאָל אויפקלערען די סבה, פאַרוואָס די באַנק וויל נישט אויסצאָהלען דאָס געלד. דער רייכער פעטער האָט געענטפערט, אַז דאָס האָט ער בלויז געמאַכט אַ שפּאַס צוליב׳ן ערשטען אַפּריל, אַז באמת האָט ער נישט בדעה געהאַט, וועמען צו שיקען געלד.

די קרובים האָבען דאַן זיך געווענדעט צו אַ היגען אַדוואָקאַט, וועלכער האָט טעלעגראַפירט צום רייכען וויצלער, אַז אַזוי ווי דאָס אַמעריקאַנער געריכט זעהט פאָר ביז 5 יאָהר שטרענגע תפיסה פאַר אויסשטעלען טשעקען, וועלכע האָבען נישט קיין דעקונג, פאָדערט ער איהם אויף גלייך אַריינצושיקען אין „באַנק פּאָלסקי“ די בעטרעפענדע סומע, אויב ער וויל נישט, אַז דער ענין זאָל איבערגעגעבען ווערען דער פּראָקוראַטור.

דער רייכער פעטער האָט זיך דערשראָקען פאַר דער דראָהונג און האָט פאַר׳ן וויץ בעצאָהלט גאַנץ פיין געלד. ער האָט נעמליך אַריינגעשיקט אין „באַנק פּאָלסקי“ די בעטרעפענדע סומע פון די טשעקען.

אַ פּעקעל סחורה פאַר אַ פּעקעל וועקסלען.

ביאַליסטאָקער מעשה, וואָס האָט זיך אָבגעשפּילט אין לעמבערג

עטליכע פון די ביאַליסטאָקער פאַבריקאַנטען האָבען לאַגערן פון זייערע סחורות אין לעמבערג. אין איינעם אַזאַ לאַגער געפינט זיך אַ בעזונדערע אַבטיילונג פון אַ לעמבערגער פאַבריקאַנט, וועלכער געפינט זיך לעצטענס אין אַ צושטאַנד פון צאָהלונגס-שוועריגקייטען. אין דעם דאָזיגען לאַגער האָט זיך די טעג בעוויזען אַ יונגערמאַן און געמעלדעט, אַז ער איז אַ פאָרשטעהער פון אַ ביאַליסטאָקער גרויסע פירמע, וועלכע וויל דאָ איינקויפען פאַר 8 טויזענד זל. סחורה צו בעקליידען איהרע אַרבייטער. ער וועט באַלד אָבקלויבען סחורה, וועלכע מ׳זאָל איהם אָבשיקען פריי און די דעקונג וועט ער דערנאָך ערלעדיגען. נאָכפרעגען זיך אויף זיין רעעלקייט קען מען ביי דער טעקסטיל-פירמע איקס אין ביאַליסטאָק.

אין לאַגער האָט מען זיך תיכף פערבונדען טעלעפאָניש מיט דער פירמע איקס אין ביאַליסטאָק, וועלכע האָט רעקאָמענדירט סיי דעם יונגענמאַן, סיי זיין פירמע. מען האָט איהם תיכף צוגעקליבען די געפאָדערטע סחורה, אַרויסגעשיקט עס צום עקספּעדיטאָר און אָבגערעדט מיט׳ן קונה, אַז מאָרגען אין דער פריה וועט ער ברענגען די דעקונג.

ווי נאָר דער קונה איז אַרויס איז גראָד אָנגעקומען פון ביאַליסטאָק אַ פאָרשטעהער פון דער פירמע, צו וועמען די סחורה געהערט, און דערהערענדיג וועגען דעם שעהנעם פדיון, האָט ער זיך געכאַפּט פאַר׳ן קאָפּ.

ווייזט זיך אַרויס, אַז ביי דער פירמע איקס בעפינען זיך וועקסלען פון דער דאָזיגער פירמע אויף דער סומע פון 8 טויזענד זל. דעריבער איז קיין ספק נישט, אַז דער יונגערמאַן איז פון איהר אינטערעסירט, כדי אַרויסצוקריגען די סחורה און דעקען טאַקי מיט יענע וועקסלען.

אויף זיין פעראָרדנונג האָט מען תכף בעפוילען דעם עקספּעדיטאָר, די סחורה נישט איבערצושיקען דעם אַדרעסאַט.

האָט זיך אָבער דערפון דערוואוסט דער אינטערעסירטער יונגערמאַן און האָט עס טעלעפאָניש געמעלדעט דעם פאָרשטעהער פון דער פירמע איקס, וועלכער איז געזעסען אין וואַרשאַ און געוואַרט אויף׳ן רעזולטאַט פון דעם שטיקעל אַרבייט. יענער האָט, נישט קיין סך געטראַכט, געכאַפּט אַ אַעראָפּלאַן, אַוועקגעפלויגען קיין לעמבערג, געפּאַקט די סחורה נאָך ביים עקספּעדיטאָר און נאָך אַנ׳ענערגישער אינטערווענץ האָט זיך איהם איינגעגעבען אַרויסצוקריגען די סחורה.

איצט איז שוין דאָס פּעקעל אין ביאַליסטאָק ביי דער פירמע איקס...

די, וועלכע אזעוו האָט פערראַטען.

בעאַרבייט פאַר׳ן „נייעם פאָלקסבלאַט“ לויט פערשידענע מאַטעריאַלען פון ל. בראַנט. (65

די בעשולדיגונג געגען בזשאָזאָווסקי׳ן איז אַזוי אַרום זיך בזיסלעכוויז צופאַלען, אָבער די בעשולדיגער האָבען נישט געהאַלטען פאַר פערשפּילט: דעצידירענדע בעווייזען און אַרגומענטען האָבען געזאָלט ברענגען באַקאַי׳ס נאָטיצען, וועלכע ער האָט געהאַט איבערגעלאָזט אין פּאַריז, און די מיינונגען וועגען באַקאַי׳ן פון אָנגעזעהענע רוסישע רעוואָלוציאָנערען.

דאָס געריכט איז אָפּגעלעגט געוואָרען און איז זיך צונויפגעקומען אין אַ חודש אַרום. באַקאַי׳ס נאָטיצען האָבען אָבער קיין רעוועלאַציעס נישט געבראַכט. בלויז אויף איין פּאַפּיר, צום סאַמע סוף פון בויגען, האָט זיך אין דער רשימה פון פּערזאָנען מיט׳ן איניציאַל „ב“ געפונען דער נאָמען „בזשאָזאָווסקי“, אָהן אַ פאָרנאָמען און אַדרעס. אַזוי ווי בזשאָזאָווסקי׳ס זענען פאַראַן זעהר פיל, איז אַ צווייפעל, צי דאָ האָט זיך געהאַנדעלט וועגען סטאַניסלאַוו בזשאָזאָווסקי׳ן, אָדער וועגען אַנ׳אַנדערען.

מיינונגען וועגען באַקאַי׳ן האָבען צוגעשיקט הערמאַן לאָפּאַטין און וויערא פיגנער. זיי האָבען בעשטעטיגט, אַז אין דעם ענין אַזעוו האָט באַקאַי געזאָגט אמת, דערביי האָט וויערא פיגנער צוגעגעבען אַזאַ כאַראַקטעריסטיק פון באַקאַי׳ען: „דאָס איז אַ שמוציגע שוואָם, מיט וועלכער מ׳מוז אָבער אָפּווישען די שאַנד פון דער רעוואָלוציע“.

נישט גינסטיג פאַר באַקאַי׳ען זענען אויסגעפאַלען די ערקלערונגען פון די פערטיידיגונגס-עדות יאַנקאָווסקי און לאַגונאַ. זיי האָבען דערצעהלט, אַז שוין זייענדיג בעקאַנט מיט בורצעוו׳ן, האָט באַקאַי געטריי געדינט דער אָכראַנע, אַז ער האָט זיך שלעכט אויפגעפיהרט לגבי די פּאָליטישע אַרעסטירטע און פאָרגעלעגט אייניגע צו דינען אין דער פּאָליציי. לאַגונאַ האָט נאָך איבערגעגעבען, אַז באַקאַי האָט, איידער ר׳איז געפאָהרען קיין קראָקאָ אויף׳ן געריכט, זיך בעמיהט צו בעקומען ביי איינעם פון די עדות בזשאָזאָווסקי׳ס פּאָטאָגראַפיע, ד.ה., אַז באַקאַי האָט בזשאָזאָווסקי׳ן פריהער וואַהרשיינליך נישט געקענט.

דאָס געריכט האָט זיך אָבער דאָך נישט ענטשלאָסען דעם פּראָצעס צו ענדיגען, און די פערהאַנדלונגען זענען אָפּגעלעגט געוואָרען מיט דעם מאָטיוו, אַז עס מוז פריהער בעטראַכט ווערען דער פּראָצעס פון יאַנינאַ בראָווסקאַ, וועלכע איז דורך באַקאַי׳ען אויך בעשולדיגט געווען אין פּראָוואָקאַציע. מעהר איז זיך אָבער דאָס געריכט נישט צונויפגעקומען. קיין אורטייל איז נישט אַרויסגעגעבען געוואָרען און די פּראָטאָקאָלען פון די פערהאַנדלונגען זענען נישט געוואָרען פערעפענטליכט. אַכט יאָהר נאָך דעם פּראָצעס איז דער סטענאָגראַפיסט פון געריכט בעגאַנגען זעלבסטמאָרד, און די פּראָטאָקאָלען זענען אין גאַנצען פערלוירען געגאַנגען. בזשאָזאָווסקי האָט זיך נישט דערוואַרט, אַז זיין ענין זאָל פאָרמעל ערלעדיגט ווערען: אין מאַי 1911 איז ער נאָך שווערע ליידען געשטאָרבען אין פלאָרענץ.

דער שווערפּונקט פון דער גאַנצער פראַגע וועגען בזשאָזאָווסקי׳ס שולד אָדער אונשולדיגקייט ליגט אין דעם, צי האָט באַקאַי געזאָגט אמת, אָדער ער האָט אין דעם פאַל, צוליב די אָדער אַנדערע מאָטיוען, געגעבען פאַלשע אינפאָרמאַציעס. בורצעוו איז געווען איבערצייגט, אַז דאָס, וואָס באַקאַי זאָגט, שטימט אונבעדינגט מיט דער ווירקליכקייט. דאָגעגען זענען דאָ אַנדערע מאַטעריאַלען וועגען באַקאַי׳ען, וועלכע שטעלען איהם פאָר אין אַ נישט גינסטיגע ליכט און לאָזען צו דעם געדאַנק, אַז באַקאַי האָט געקאָנט אויך פעלשען זיינע ידיעות. אין דער רעדע, וועלכע סטאָליפּין האָט געהאַלטען אין דער דומע נאָך דער דעמאַסקירונג פון אַזעוו׳ן האָט ער געזאָגט:

„צי איז נישט בעקוועמער פאַר דער רעוואָלוציע פונאַנדערצולאָזען שרעקליכע קלאַנגען וועגען די פערברעכענס פון דער רעגירונג און אויף דער רעגירונג אַריבערטראָגען דעם גאַנצען צאָרן פאַר דער זאַך? לייכטגלויביגע מענשען וועלען זיך דאָך שטענדיג געפינען. איך נעהם אַ שטייגער אין דער האַנד די רעוועלאַציעס, וואָס דרוקען זיך איצט אין „מאַטען“ פון איצטיגען רעוואָלוציאָנער און געוועזענעם מיטאַרבייטער פון פּאָליציי-דעפּאַרטאַמענט באַקאַי. נישט לאַנג האָב איך בעקומען פון באַקאַי׳ען אַ בריף. ער בעט מיך, איך זאָל זיך אַרומזעהן אין די דאָקומענטען, וואָס זענען ביי איהם געפונען געוואָרען בעת דער רעוויזיע אין יאָהר 1907 און ער לעגט פאָר צו קומען צוריק קיין פּעטערבורג, כדי מיטצוהעלפען אין די ווייטערדיגע דעמאַסקירונגען (טשטאָבי פּאָמאָטש דאַלניישים ראַזאָבלאַטשעניאַם)“.

דער בריף צו סטאָליפּינ׳ען און דער פאָרשלאַג מיטצוהעלפען ביי די ווייטערדיגע דעמאַסקירונג וואַרפט אַ פערדעכטיגען שאָטען אויף באַקאַי׳ען. וועמען האָט ער אייגענטליך געוואָלט דעמאַסקירען פאַר סטאָליפּינ׳ען? אפשר נאָר זיינע פריינד די רעוואָלוציאָנערען?

אין זיין רעדע האָט סטאָליפּין געבראַכט אויך די ביאָגראַפיע פון באַקאַי׳ען מיט אַזעלכע איינצעלהייטען, וועלכע באַקאַי האָט פאַר בורצעוו׳ן פערהוילען.

(פאָרטזעצונג קומט)

פון לעבען אין סאוועט-רוסלאנד.

(ענדע פון 3-טע זייט).

חינטעל, דער שניי הערט סוגקעלער, און די דעכער ריגט אהן אויפהער, — אזוי האבען זיך בעלגים אויף ערד-אר-ביים פון פערשידענע מאלדאווישע שטעטלעך קיין באלטע, דער הויפט-שטאט, א לאז געטון. ב״ים „געזערד״ א תשובה צו בעקומען, ווען קען מען זיך אין וועג פאקעווען. און בעלגים אויף פאקעווען זיך היינטיגס יאהר איז פאראהאן בענוג, מצהר וויפיל מען דארף. שיקען קען מען היינטיגען פריהלינג מעהר נישט ווי 80 משפחות און פער-שריבען האבען זיך 154 פאמיליעס. און נישט בלויז פערשריבען נאר זיך שוין אפילו ארגאניזירט אין 15 איבערוואנ-דערער-געזעלשאפטען אונטער פערשי-דענע נעמען, ווי „די פריי וועלט", „דער וועג צום סאציאליזם", „מארקס", „לענין" און אנדערע.

באלאגערען דעם „געזערד" פון גאנץ פריה גרופעס יודען, וועלכע רייסען זיך צו א נייע לעבען. גליקליכע זענען אבער דא נאר 80.

דער עולם, פאר וועמען עס זענען קיין ערטער נישטא, איז נישט קיין מפונק, עס הערען זיך שוין נישט קיין בקשות, ווי דאס איז געווען אין פאריגען יאהר: „שיקט אונז נאר קיין כער-סאן, אדער קרים. ניין. מען איז מסכים צו פאהרען אפילו וואו דער שווארצער פעפער וואקסט, אבי נישט בלייבען מיט פערלוירענע האפנונגען, ווייל דער עולם האט זיך שוין איבער'ן ווינטער פסיכאלאגיש איבערגעטראגען אויף די פעלדער, וואו זיי וועלען דעם פריהלינג ערד בעקומען, א סך האבען שוין זייערע קרובים קיין אמעריקא געשריבען, אז זיי זענען שוין א דאנק דער סאוועטי-שער מאכט פון קרעמער פראדוצירער געווארען, אייניגע האבען שוין אפילו קיין נייע פאמענטען ביי'ם פינאנץ-אינ-ספעקטאר נישט גענומען, בעת דער פאלקס-צעהלונג האבען א סך — אויף דער פראגע „מיט וואס בעשעפטיגט איהר זיך ?" — געענטפערט שטאלץ:

— ערד-ארבייטער.

און נאך דער גאנצער צוגרייטונגס-ארבייט מוזען ביי 70 געזינדען בליי-בען ביי דער צובראכענער מולטער. ווי אין דער מעשה'לע ווערט דערצעהלט. אלע 154 פאמיליעס ציהען זיך צום „גאלדענעם פישעלע". און נישט נאר 154, פאראהאן העכער 600 פערעגיסטרירטע געזינדען פון פאר א יאהרען, וועלכע האפען, אז אין דער ערשטער רייה וועט מען זיי שיקען.

די פראגע פון גאלד שפילט היינ-טיגס יאהר א קלענערע ראלע ווי פאר-א-יאהרען, אבי שיקט.

אט שרייבט א יוד פון ראשקאוו, אז ער, בירגער צאציק, פערמאגט א „סוס", וואגען און נאך „עפעס" און בעט מען זאל איהם נישט אפזאגען, ווייל ער קען שוין נישט און וויל שוין טאקע נישט ווארטען.

און אט זיצט א יוד פון קרוב 50. א געוועזענער ערד-ארבייטער. די עמט-לערקאוויצעס האבען איהם פון זיין וועג א-ראפגעשלאגען. האט ער זיך פערנומען מיט פאהרען אויף ירידים, מיט אלטע שמאטעס געהאנדעלט, איז איהם נמאס געווארען צו זיין א „נעבעכמאן".

און טאקע אין דער אמת'ען, וואס פאר א „נעבעכמאן" בין איך, — זאגט ער, — אז איך האב מיין גאנץ לעבען ביי ערד אפגעארבייט. ווייל איך אויף דער על-טער מיין תיקון בעקומען. און ארביי-טען וועל איך קענען. זיי, — ווייזט ער אויף די איבעריגע בעלגים — צווייפעל איך שטארק, צי וועלען זיי טאקע „אויט-האלטען יודישקיים", ווייל ערד-ארבייט האט ליב הארעפאשניקעס".

Dr. med. H. LUBICZ
צעגעליאנא 43, טעל. 41-32
ספעציאליסט פאר הויט, ווענעריש און און נערוו-שוואכע קראנקהייטען.
איז צוריקגעקומען.
במלונג מיט קווארץ-לאמפען (העאר-אויספאל) נעמט אן פון 8—10 און פון 5—8 אווענד

Dr PRYBULSKI
זאמענהאף 1, טעלעפאן 25-38
וענעריש און האר - הויט - קראנקהייטען, מענער-שוואכע, בעהאנדלונג מיט קווארץ-ליכט (האר-אויספאל), רענטגען-שטראהלען.
נעמט אן פון 9—1 און פון 4—8 אווענד
דאמען: פון 4—5 נאכם.

יורידישע עצות.

אין דער דאזיגער אפטיילונג גיט דין רעדאקציע פון „נייער פאלקסבלאט" ענטווארטען אויף יורידישע אנפראגען, וואס ווערען צוגעשיקט נאר שריפטליך פון אונזערע לעזער.

קופאן.
יורידישע אפטיילונג
פון „נייעם פאלקסבלאט"

בעים דערלאנגען אנ'אנפראגע אויף א יורידישע עצה דארף צוגעלעגט ווערען דער קופאן מיט דער דאטע פון טאג, ווען די אנפראגע ווערט אריינגע-געבען. אויף אנפראגען אהן קופאן וועט מען ענטפער נישט געגעבען ווערען.

גילטיג דעם 4. מאי 1927.

5362. א לעזער פון נאוואזאר-ושעווסקא.

פאר געגעבענע דאקומענטען אפטיי-לייגען די איבונגען צוליב אייער בע-שטעטיגונג קאן בעטראכט ווערען: 1) א בעשטעטיגונג פון אונטערנעמער, אז איהר זענט איצט בעשעפטיגט און 2) א בעשטעטיגונג פון מייסטער - פעראיין, עוועגטועל צעך, אז אין אייער פאך איז איצט דער סעזאן. בפרט דער לעצ-טער דאקומענט מוז בעשטעטיגט ווערען דורכ'ן וואיעוואדישען אינדוסטריעלען-אמט.

5363. א שטענדיגער לעזער פון גייערס-מארק.

איהר קאנט נישט פערלאנגען, אז מען זאל דעם חוב אראפרעכענען פון דער קוויטע, סיידען איהר ווילט בענוצ-ליך אויפהערען זיך בענוצען מיט'ן גאז. די אריינגעטראגענע קוויטעס דארפען ווערען וואלאריזירט לויט פאלגענדען אופן: יעדער רובעל פון 1916 אויף 50 גראשען יעדע 400 ב. מארק פון 20. אויגוסט 21. יאהר — 1 זלאטי, יעדע 4000 ב. מארק פון 24 יאנואר 23. י. — 1 זלאטי.

5364. א לעזער פון לאנעוויצקא.

5365. ב. א—ם פון אונטער ווארשא.

5366. א שטענד. לעזער ד. ל.

5367. ישראל ט—ב.

5368. A. Ch. פון אלעקסאנדראוו.

5369. אנ'אויפמערקזאמער לעזער פון אזצוו'ס פראוואקאציעס.

ווענען אייערע ענינים דארפט איהר זיך פערזענליך פערשטענדיגען מיט אונזער יוריסט אין רעדאקציע טעגליך פון 3 ביז 4 נאכמיטאג, מיטברענגענ-דיג די ציימונג.

5370. יעקב ריכטער.

לויט'ן ארטיקעל 59 פונ'אוסטאוו וועגען אלגעמיינעם פליכט פון מיליטער-דינסט איז דער שפעטסטער טערמין צו דער-לאנגען א בקשה וועגען אנ'אפיעקונ-סטווא א טאג פאר'ן פאבאר.

5371. א האנדווערקער פון פאלו-דניאווא 18.

מיר האבען שוין נישט איינמאל גע-ענטפערט, אז פון 1926 יאהר דארפען בעל מלאכות, וועלכע ארבייטען אליין אדער מיט 1 געזעלען עווענטועל 2 לערן-יונגלעך נישט צאהלען קיין אבראָ-טאווע שטייער. אויב מען האט אייך פונ'עסטוועגען יא צוגעשיקט, דערלאנגט א רעקורס און בערופט זיך אויפ'ן ארט. 8 פונקט 5 פון איגדוסטריעלע-שטייער-אוסטאוו.

5372. ח. ט—קא.

הגם דער עסק איז נישט איינגאנצען אין ארדנונג פונדעסטוועגען סעקוועס טריט מען אויפ'ן חשבון פון דאכאדאווע שטוב-זאכען אויף וועלכע די פרוי האט אנ'אקט אינטערציז.

5373. בן דוב.

אין אנ'אקציז-עמין קאן דאס געריכט ארויסגעבען אנ'ענטגילטיגען ווירא. איהר קאנט דעריבער אויפ'ן אורטייל נאר דערלאנגען א קאסאציע.

5374. א שם. לעזער נומער 385.

איהר האט בעקומען אנ'אדראטשעניע אויף 1 יאהר צוליב א קערפערליכע נישט ענטוויקלונג (מאס אדער וואג).

5375. ג. ל. פון מאנסקא.

איהר דארפט אריינגעבען די בקשה וועגען איבערוואלאריזירען דעם ווירא אין זעלבען פרידענס-געריכט, וועלכע האט אין יענער צייט אייך צוגע'משפט דעם חוב.

טעאטער „סקאלא", ציגעלנאם 18.

נור איינינע גאסטראלן פון די בער. ארטיסטען, ליבלינגע פון לאדזער פובל.

א. פאליאקאוו, ל. ראבינאוויטש, א. אניעלא, ב. באריסאווא.

שבת, ד. 7 מאי, 3.30 נאכמ. די אויסגעצייכנעטע פיעסע צו פאפול. פרייזן

די רומענישע חתונה אין 4 אקטען. :—: הויפט ראלן: מאטקע—א. פאליאקאוו; ישראל—ל. ראבינאוויטש; דבורה—ב. באריסאווא.

שבת אווענד, 8.45 א זייגער — פרעמיערע!

דער רבי'ס' — דער שמש אין די רבי'צין, דער שמש מיט דערמיט

אין 3 אקטען מיט געזאנג און טענץ. הויפט-ראלן: משה—פאליאקאוו; מאטעל—ל. ראבינאוויטש; פאמאאנעט—ב. באריסאווא.

נאכמיטאג-פרייזען: פון 80 גר. ביז 2.50 זל; אווענד: פון 1 ביז 4 זל

זונטאג, 8.45 א זייגער אין אווענד „באראן הימעל" אין 3 אקטען מיט געזאנג און טענץ.

מאנטאג, 8.45 אווענד — נרו'מע פאפולערע פארשטעלונג „א ווינקעל אין ניו-יארק"

ס'נעהמען אנטייל פרויען: אניעלא, באריסאווא, בעזמאן, גאלדשטיין, זא-דערמאן. מענער: פאליאקאוו, ראבינאוויטש, האמבורגער, באלבירסקי, יעדוואב, אייזענבערג, פאלאנסקי, אריעל. אדמיניסטראטאר: א. בעזמאן.

גרויסער כאר און ארקעסטער. נארדעראבע פריי!

בילעטען אויף אלע פארשטעלונגען צו בעקומען אין קאסע פון סקאלא. 186

אין פלאמען פון ליבע און האס

(ראמאן).

6)

אז קורט איז שפעטער א היים געקומען, האט ער געטראָ-פען זיין פאטער, עמיל לעווענטאל זיצען אין דעם גרויסען עס-צימער. אין דער האנד האט דער אלטער געהאלטען עפיס א פא-פיר, וועלכען ער האט געלייענט אויפגערעגטערהייד.

— וואס איז, פאפא ?

— אט האסטו, ליין, וועסטו פערשטעהן !

אין דעם פאפיר איז מיטגעטיילט געווארען, אז לעווענטאלס א ברודער אין ניו-יארק איז געשטארבען. מיט דעם דאזיגען ברו-דער איז דער אלטער לעווענטאל געווען אין שלעכטע בעציהונ-גען. דער פלוצלינגער טויט פון דעם ניו-יארקער ברודער, וועל-כער האט נישט בעוויזען איבערצולאזען קיין צואה, האט געמאכט עמיל'ן פאר דעם איינציגען יורש פון א גרויס פערמעגען.

— מיין ארימער ברודער ! מיין ברודער !--האט געשעפטשעט דער אלטער, פיהלענדיג פאר גויטיג צו מאכען דעם אנשטעל אין דער אנוועזענהייט פון קורט'ן, אז ס'איז איהם א שאד דער גע-שטארבענער.

קורט, וועלכער האט קיין מאל נישט געהאט די געלעגענ-הייט צו זעהן זיין אמעריקאנער פעטער, האט די ידיעה וועגען זיין טויט אויפגענומען גאנץ גלייכגילטיג.

— ווי גרויס קאן זיין דאס פערמעגען פון דעם פעטער ?

— איך ווייס ? ער איז געווען א גרויסער קמצן, און האט זיך נישט פערגינען דעם ביסען ברויט...

קורט האט דורך א צעטעלע מודיע געווען יהודית'ן:

„האסט געהאט א פארגעפיהל—האט ער אנגעשריבען—אבער ס'איז נישט געווען קיין בייז פארגעפיהל. פערקעהרט, מיין פא-טער האט בעקומען א גרויסע ירושה. איך האב דיך ליב, טייערסטע !"

ער איז ארויס אויפ'ן הויף און א רוף געטון פערעלע'ן.

— פערעלע, ווילסט אנטון א פערגעניגען דיין שוועסטער ?

— וואס הייסט עפיס...

— טא גיי טראג איהר אפ דעם בריוועל, און גיב איהר איבער א גרוס פון מיר.

דער אלטער לעווענטאל האט צוגעהערט זייער שמועס.

— וואס האסטו געשריבען יהודית'ן ?

איך גיב איהר איבער די גוטע ידיעה, זאל זי זיך פרעהען

— וואס גייט עס איהר אן ?

— וואס הייסט, וואס גייט עס איהר אן ? זי ווערט דאך אינגיכען מיין ווייב !

— אזוי, א ווייב ! ווייס איך... זי איז דאך אנ'ארעם בעס-לער-מיידעל...

— פאפא, נעכטען ביזטו דאך איינגעגאנגען אויפ'ן שידוך

— ני, יא !-האט א מרוקע געטון דער אלטער—נעכטען איז געווען עפיס אנדערש ! נעכטען זענען מיר נאך געווען ארים—איז מיר, קיין נפקא מינא נישט געווען צי יהודית, צי אנ'אנדע-רע... איצט אבער, ווען מיר זענען רייך געווארען...

— פאפא, רעד בעסער מעהר נישט ! — האט איהם קורט איבערגעשלאגען די רייד—ס'וועט בעסער זיין, אז דו וועסט אזוי-גם נישט פון מויל ארויסרעדען !

— און איך מיין, אז דו מעגסט אויפהערען וועגען איהר צו טראכטען, ווארום ס'וועט דערפון גארנישט זיין !

— הער מיך אוים, פאפא ! הער מיך אוים און געדענק, אז קיין אנדערע, ווי יהודית וועל איך פאר א ווייב נישט נעהמען !

— ס'רעדט זיך נאר אזוי — האט זיך דער אלטער ביין פונאנדערגעלאכט—דערנאך וועסטו זיך אויסזיכען א בעסערע ! קיינמאל נישט ! ווילסטו דען, פאטער, איך זאל זיין אומ-גליקליך ?

— לאמיר רעדען וועגען עפיס פרעהליכערע זאכען ! — האט לעווענטאל אומגעדולדיג א זאג געטון.

קורט איז ענטשוויגען געווארען, מיט אומרוה האט ער גע-קוקט אויפ'ן פאטער, און וועלכענס אויגען-עס האט זיך איהם אויסגעדוכט—ער האט פלוצים בעמערקט אנ'אויסדרוק פון שגעון ער האט זיך זעהר איבערגעשראקען, און נישט געוואלט דעם אל טען צורייצען.

ער האט זיך אבער פערטראכט וועגען יהודית'ן און ווע גען איהרע טרויעריגע פארגעפיהלען.

אין א פאר וואכען ארום איז דער אלטער לעווענטאל אוועק-געפאהרען קיין אמעריקא.

ווען ער איז אין א קורצער צייט ארום צוריקגעקומען, האט איהם דער זוהן א פרעג געטון.

— נו, וואס ?

— צעהן טויזענד דאלאר...

— א זעהר נישקשה'דיגע סומע ! ס'וועט דיר, פאפא, שטארק צוניץ-קומען !

— צו-ניץ-קומען !-האט אונצופרידען געברומט דער אלטער—דער פעטער דיינער איז געווען א קארגער הונד, און איך ווייס, אז ער האט געמוזט אין ערגיץ פערשטעקען א ממון מיט געלד !

— פאפא... דאס וואס דו האסט מיר געזאגט פאר'ן אוועק-פאהר...

— א, די ווילסט רעדען וועגען יהודית'ן אודאי !-האט איהם דער אלטער איבערגעשלאגען—אלזא, חזר איך דיר איבער די זעלבע זאך נאך א מאל !

— ס'וועט נישט העלפען ! איך האב זי דאך אזוי ליב ! זי איז מיין איינציג גליק !

— ס'וועט קיין מאל נישט מקוים ווערען ! פערשטעהסט !

דער אלטער האט די דאזיגע ווערטער אויסגעשריגען אויפ'ן קול.

אין ביידען האט זיך דאס בלוט אנגעצינדען. זיי האבען אבער געשוויגען.

איידער לעווענטאל האט נאך בעקומען די ירושה איז ער געווען נישט קיין איבעריגער מענשען-פריינד. איצט אבער האט ער, קאן מען זאגען, פערשפארט זיין הויז פאר אלע.

ער האט אנגעהויבען אויסצוזעהן, ווי א וואלף, וואס בא-האלט זיך אוים פון מענשען.

א ברוגז'ער מיט פערקוועטשטע ליפען, מיט א צוקנייטשטען שטערן, און מיט א בליק וואס האט איהם אנגעהויבען שטארק צו בלאנדזשען, און אין וועלכען עס האט זיך אנגעצונדען א פייער פון בולט'ער משוגעת, איז ארומגעגאנגען אין שטוב און גאס, און צו קיינעם א ווארט נישט אויסגערעדט.

איין מאל האט פערעלע אנגעטראפען יהודית'ן:

— מיין אלטער וועט אוודאי אראפ פון זינען...

(פארטזעצונג קומט).

מערדער פון פּרעזידענט ציִנאַרסקי

(ענדע פון 5-טע זײַט).

מאָרד אָן מצחר נישט געזעהן.

דער אויספאָרשונגס-ריכטער האָט נאָכ'ן אויסהערען רידזעווסקי'ן איהם מיטגעטיילט, אַז ער ווערט געמשפּט ווערען דורך אַ שטאַנד געריכט. צוערשט האָט זיך רידזעווסקי געוואונדערט, ווייל „איך האָב דאָך נאָר דעם פּרעזידענט געהאַלטען פאַר דער האַנד"—האָט ער גע'טענה'ט, — „און נישט געטוין מיט'ן מעסער", אָבער נאָר—האָט ער אונגעגעבען — „איך וועל צ שטעלען עדות, אַז אין דעם קריטישען טאָג האָב איך געאַרבייט". שפּעטער האָט ער אויסגערעכענט עטליכע נעמען. ווייטער האָט זיך רידזעווסקי ווידעראַמאָל געמאָלדען און ערקלערט, אַז די אָנגעגעבענע עדות זיינען אויסגעטראַכטע און אַז ער האָט אין דעם קריטישען טאָג נישט געאַרבייט אויף די פּלאַנטאַציעס, נאָר אָנטיילגענומען אינ'ם פאַרברעכען.

ביידע בעשולדיגטע זיינען פאָרגעשטעלט געוואָרען פאַר'ן וויצע-פּרעזידענט וויקטאָר גראַשקאָווסקי, און זיי האָבען איהם דערמאָנט: וואָלאַשטשיק, אַז ער איז עטליכע מאָל געווען ביים וויצע-פּרעזידענט גראַשקאָווסקי אין ביוראָ און אין דער פּריוואַט-וואוינונג בעטענדיג אַרבייט און נישט בעקומען; דערביי האָט וואָלאַשטשיק געזאָגט: „דאָס, וואָס האָט געטראָפען דעם פּרעזידענט ציִנאַרסקי, האָט געזאָלט טרעפען איך". רידזעווסקי האָט דערמאָנט דעם וויצע-פּרעז. גראַשקאָווסקי, אַז פאַר אַ יאָהרען איז ער צוגענומען געוואָרען צו די עפענטליכע אַרבייטען און דערנאָך האָט מען איהם רעדוצירט, ער איז עטליכע מאָל געווען אין מאַגיסטראַט און פּריוואַט ביים וויצע פּרעז. גראַשקאָווסקי האָט בעשטעטיגט די אַלע אָנגעגעבענע דורך די בעשולדיגטע פאַקטען.

איגזשיניער סט. מאַטיסעק, דער לייטער פון די עפענטליכע אַרביי-טען, און פאַר וועמענס אויפזיכט ס'האָט געאַרביים וואָלאַשטשיק, גיט איבער, אַז וואָלאַשטשיק איז געווען אַ פוילער, האָט אָפט געמאַכט אָוואַנטורעס און זיך געשלאָגען מיט די איבריגע אַרבייטער, דעריבער איז ער רעדוצירט געוואָרען. שפּעטער האָט וואָלאַשטשיק געדראָהט דעם אינזש. מאַטיסעק, אַז ער וועט איהם דער'הרג'ענען, ער פלעגט דערי-בער אָפט זיך דרעהען פאַר דעם אינזשיניערס וואוינונג. אינזש. מאַטיסעק האָט אָבער גערופען פּאָליציי און דאַן איז וואָלאַשטשיק אַנטלאָפען.

אינזש. מאַטיסעק גיט ווייטער איבער, אַז ער האָט דערהאַלטען פון וואָלאַשטשיק'ן אַ בריף, אין וועלכען ער פאָדערט: בעצאָהלט פאַר דער צייט פון 11. ביז'ן 18. סעפּטעמבער און מאָר-אורלויב, אָדער צוריק-צונעהמען צו דער אַרבייט. דערביי שרייבט ער: „איך בעמערק נאָכאַמאָל, אַז אויב איך וועל אין משך פון די טעג נישט ערלעדיגט ווערען, וועלען מיר זיך פּערזענליך שיי-דען. ס'וועט נישט העלפען קיין שום כח נעגען מיר. איך אַליין וועל נישט עךלויבען צו שטעכען פון מיר". דער דאָזיגער בריף איז צוגעלעגט צו די אַקטען אַלס זאַכליכער בעווייז.

פון די ביילעגעכטע צו די אַקטען בעשלוסען פון שטאָט-ראַט, איז צו זעהן, אַז דאָס רעכט צוצונעהמען שטאָטישע אַרבייטער האָט געהערט צום פּרעזיד-יום פון מאַגיסטראַט (פּרעזידענט און 2 וויצע פּריזידענטען), בלויז סעזאָן אַר-בייטער האָבען צוגענומען לאָווניקעס, די פאַרזיצער פון די בעזונדערע אָפּ-טיילונגען.

די אַרעסטירטע ווערען היינט גע-משפּט דורכ'ן שטאַנד-געריכט פאַר דערמאָרדען דעם פּרעזידענט ציִנאַרסקי, וועלכער איז געווען אַן אָפּיציעלער פּערזאָן, אין מאָמענט פון אויספיהרען די דינסט-פליכטען, ד. ה. פאַר אָפּזאָגען צוצונעהמען צו דער אַרבייט.

אַכטונג, חברים אַרטיסטען!

מיר מעלדען אַלע אונזערע חברים, אַז די מיטגלידס-אָנגעהעריגקייט פון

חבר שלמה הערשקאָוויטש

ווערט אָפּגעשטעלט ביז צום נאָהנטסטען צוזאַמענפאָהר, און קיינער פון די חברים טאָר מעהר מיט איהם נישט שפּילען. זיין מיטגלידס-קאַרטע ווערט ערקלערט פאַר אומגילטיג.

סעקרעטאַריאַט פון צענטראַלען יודישען פּראָפעס אַרטיסטען-פעראיין אין פּוילען.

927

רינגקאַמפען

אין „אַפּאָללאָ".

בעת די נעכטיגע קאַמפען האָט מי-כעלזאָן בעזיגט בלום'ען אין דער 16. מינוט דורך אַ פאָרטשטען פאָס. דער קאַמף שטעפּינסקי—דעבי איז געבלי-בען אָהן רעזולטאַט. ברילא האָט בע-זיגט ליינען אין דער 12. מינוט דורך אַ פאָדערשטען פּאָס. דער קאַמף פּע-רעסטאַנאוו—פּעטערזאָן איז געבליבען אָהן רעזולטאַט.

אויפגעהונגען אַ מיידעלע.

שרה גאָלדע פּראַסט, אַ שילערין פון „בית-יעקב"-שולע, 9 יאָהר אַלט, אַ סוג קעל-פּלאַנדיגע, וואוינט זגערזשער 36, איז נעכטען 2 אַ זייגער אַרויסגעגאַנגען פון שולע און איז נישט אַהיים געקומען. דאָס מיידעלע טראָגט אַ ברוין ווע-ליור מאַנטעלע מיט אַ ברוין פּראַנקאָ-ווע קאַלנער און אַ סאַמעט היטעלע. ווער עס ווייס וועגען דעם קינד ווערט געבעטען צו-וויסען צו טון די עלטערען.

אין „אַזאַזעל"

קאָכט און זידט כסדר.

רעוואָלוציעס קומען פאָר, לענדער ווערען פאַרפלייצט און – אין „אַזאַזעל" איז יעדען טאָג פול און פרעהליך דער 4-טער פּראָגראַם „נעהמט" שטאַרק און דער עולם האָט הנאה.

עס ווערען שטאַרק רעקלאַמירט: אַלאַ לילית („נאָסען-מיידעל", „גנב'ל"). גאָ-דיק (אַלס קאָנפעראַנסיע און אויספיה-רער פון י. אַבערזשאַנעק'ס הומאָרמאָלען מאָנאָלאָג „דער קצב-יונג"), סטרוגאַטש און פרוי לוריע-שפּיגעל („בורא עולם" און „מילך-קוה"), לאַנדוי („זגאַדאַ" און „נר-צוזר קאָנצערט") און בכלל אַלע, אַלע נעהמען-אויס אין דעם נייעם „אַזאַזעל"-רעפּערטואַר.

היינט און מאָרגען ווערט נישט גע-שפּילט. שבת וועט ווידער זיין לעבעדיג און לוסטיג.

שאַך - טורניר.

נעכטען האָט כוואָזיק געוואונען ביי דאַנישעווסקי'ן; פרידמאַן (לעמבערג) האָט פאַרשפּילט ביי מאַקאַרטשיק; הירשביין און קאַלסקי האָבען זיך פאַר-גליכען אויף רעמי; די פּאַרטיע פריד-מאַן (וואַרשאַ) — קרעמער איז געבלי-בען נישט פאַרענדיגט און צושטאַנד. וואַרשיינליך לטובת קרעמער'ן; די פּאַרטיעס: קלעפּשטשינסקי - רעגעדזשינ-סקי און בלאַס — ד"ר קאָן זיינען אָפּ-געלעגט געוואָרען. עס איז אויך געבלי-בען נישט פאַרענדיגט די פּאַרטיעס רו-בינשטיין — לאַוועצקי. קאַלסקי — פריד-מאַן (לעמבערג) האָבען זיך פאַרגליכען אויף רעמי. פריי איז געווען ד"ר טאַר-טאַקאָווער.

הילפס-פעראיין

„תומכי אורחים"

לאָדז.

קאַנצעלאַריע: פּאָמאָרסקאַ 18. קיך: זאַכאָדניאַ 20.

היינט, דאָנערשטאָג פון 6 ביז 9 אָוונד, וועט ווערען אין די קאַנצעלאַריע פון פעראיין אַרויסגעגעבען צעטלען צו עסען שבת אין די „תומכי אורחים"-קיך.

אַלע, וועלכע ווילען געניסען פון דער שבת-קיך, מוזען זיך אונבעדינגט היינט מעלדען, ווייל פרייטאָג וועט, אָהן אויסנאַהם, פאַר קיינעם קיין צעטלען נישט געגעבען ווערען.

די פערוואַלטונג פון לאָדז. יוד. הילפס-פעראיין „תומכי אורחים".

926

Dr. ADAM
GROSGLIK
Al. Kościuszki 27,
tel. 51-78
הויט און ווענערישע קראַנקה. רענטגען און ליכט-היילאינסטיט. נעמט אָן פון 4—7 און אָוונד.

Dr. med.
W. Eychner
פרויען-קראַנקהייטען און אַקושעריע
זגערזשער 11 טעל. 34-72.
נעמט אָן אין דער לעטשניצע עטריקאַוער 294 פון 12—2
מיטאָג און דער היים פון 6-8 אָוו.

Dr. med. Ludwik
Rapeport
Pr. Narutowicza 25 (Dzielna) tel. 44-10.
ספּעציאַליסט פאַר נירען, בלאָזען און האַרן - קראַנקהייטען.
נעמט אָן פון 1 ביז 2 און פון 4 ביז 7 אָוונד.

Dr. med.
A. MAZUR
נאַרוטאָוויטש (דזשעלנאַ) 44
טעלעפאָן 22-44.
אויערען און האַלז קראַנקהייטען שטימע און שפּראַך-פעהלערען (שטאַמלען א.אז.וו.) נעמט אָן פון 12—2 און פון 6³⁰—8 אָוו.

לעטשניצע ספּעציאַליסטען

אין ערצטליך-רעגטגענישער קאַבינעט
זגיערסקאַ 17, טעל. 16-33.

ד"ר ראַפּאַפּאָרט	נעז, האַלז, אויערען קר.	11-10 פ-א 6½-7½
ד"ר רוזאַנער	הויט-און געשלעכט-קר.	11-10 2-1
ד"ר גאָלדשטיין-פּאָלאַק	אויגען-קראַנקהייטען	2-1
ד"ר יוסטמאַן	נערווען-קראַנקהייטען	3-12
ד"ר ראָזענצווייג	קינדער-קראַנקהייטען	12-10 4-3
ד"ר פאַפּיערני	פרויען-און געבורטס-הילף	11½-1 6-5
ד"ר קאַנטאָר	כירורגישע-קראַנקהייטען	4 5
ד"ר ווײַנבערג	אינערע האַרץ לונגען-קר.	11-1 [illegible]
ד"ר סטופעל	רענטגען	6-4 12-10
א. גראָדזענטשיק	צאָהן-אַרצט	7-3
נ. ראָזעס	צאָהן-אַרצט	2-9

צאָהן-הייל, עלעקטריזירונג, קוואַרצלאַמפּ, דיאַטערמיע א. אַ. וו. ביי דער לעטשניצע איז פאַראַן אַ גוט אײַנגעאָרדענטער

רענטגען-אינסטיטוט

היילונג פון הויט-קראַנקהייטען פון קאָפּ (פאַרשאָרעטער) מיט רענטגענשטראַהלען, פאַר עקשפּערטיזען און דורכלײַכטונגען, קוואַרץ-לאַמפּע, דיאַטערמיע, לעקטריזאַציע, אַלע מעגליכע אַנאַליזען. א קאַרט מאַר שפּאַטלער. אויפנעמען געבען שראָלער (שקאָרלאַטון) פון 4—5 נאָכמ.

די לעטשניצע איז אויך אָפען חנוכה.

חירים אין דער שטאָט.

OBWIESZCZENIE.

Magistrat m. Łodzi w wykonaniu postanowień § 17 (ustęp trzeci) Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 17 czerwca 1924 r. o wymiarze i poborze państw. podatku od nieruchomości (Dz.U.R.P. Nr. 51/24 poz. 523) oraz zgodnie z ustawą z dn. 1 kwietnia 1925 roku o przedłużeniu mocy obowiązującej przepisów o wymiarze i poborze tegoż podatku (Dz.U.R.P. Nr. 43/25 – poz. 296) – podaje niniejszem do wiadomości publicznej, iż wymiar pomienionego podatku za r. 1927, wynoszącego 8% dochodu brutto z komornego, tudzież czynności rozesłania nakazów płatniczych zostały ukończone.

Wobec powyższego wzywa się wszystkich tych płatników państwowego podatku od nieruchomości za r. 1927, którzy nakazów płatniczych nie otrzymali, by w prekluzyjnym terminie do dnia 14 maja r.b. włącznie zgłosili się do biura Wydziału Podatkowego (Plac Wolności Nr. 2, pokój Nr. 13) po odbiór tychże, gdyż w wypadku niezastosowania się – nieodebrane nakazy płatnicze uważać się będzie jako za doręczone w dniu 14 maja 1927 r.

Ponadto zawiadamia się, że przypadające do uiszczenia, kwoty podatkowe należy w myśl art. 5 cytowanej wyżej ustawy z dn. 1 kwietnia 1925 r. wnieść do Kasy Miejskiej (Plac Wolności Nr. 14) za każdy kwartał w ciągu drugiego miesiąca następnego kwartału, t. zn. że,

termin płatności I raty podatku upływa z dn. 31 maja 1927 r.
„ „ II „ „ „ „ „ 31 sierpnia 1927 r.
„ „ III „ „ „ „ „ 30 listopada „
„ „ IV „ „ „ „ „ 28 lutego 1928 r.

Równocześnie nadmienia się, że w myśl uchwały Rady Miejskiej z dnia 21 grudnia 1926 r., powziętej na mocy art. 6 p. 4 z ustawy z dn. 11.VIII.1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz.U.R.P. Nr. 94, poz. 747), należy jednocześnie z państwowym podatkiem od nieruchomości za r. 1927 uiszczać dodatek komunalny według progresywnych stawek, obowiązujących na rok podatkowy 1926, a wynoszących:

a) od nieruchomości, z których w r. 1927 czynsz komorniany nie przekracza zł. 1000.—25% należności państw podatku od nieruchomości.
b) od nieruchomości, w których w r. 1927 cynsz komorniany nie przekracza zł. 2000.—35% należności państw, podatku od nieruchomości.
c od nieruchomości, w których w r. 1927 czynsz komorniany nie przekracza zł. 4000.—50% należności państw. podatku od nieruchomości,
d) od nieruchomości, w których w r. 1927 czynsz komorniany wynosi ponad zł. 4000.—60% należności państw. podatku od nieruchomości·
e) od nieruchomości przeznaczonych na mieszkania luksusowe (Pałace, Wille i t. p.—100% należności państw. podatku od nieruchomości.

Łódź, dnia 4 maja 1927 r.

Przewodniczący Wydziału Podatkowego
(—) I. Kulamowicz.

MAGISTRAT m. ŁODZI.
Wice Prezydent: (—)W. Wojewódzki.

Dr. med.
Różaner
צוריקגעקעהרט.
ספּעציאַל-אַרצט פאַר ווענערישע און הויט-קראַנקהייטען.
— בעהאַנדלונג —
מיט קינסטליכע בערג-זאָננע.
נעמט אָן פון 8—10 פריה און פון 5 — 8 אָוונד
נאַרוטאָוויטש 9 1. שטאָק
טעלעפאָן 28-98.

אַנאָנסען
— אין —
„נ. פאָלקסבלאַט"
האָבען דעם
גרעסטען ערפאָלג.

Dr. med.
B R A U N
פּאָלודניאָוואַ 23
טעלעפאָן 40-26
ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט און ווענערישע קראַנקהייטען און מענער - שוואַכע.
בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-ליכט (האָר-אויספאַל)
נעמט אָן פון 9—12 פריה און פון 5 — 8 אָוונד

אַ צימער

פאַר אַן אָנשטענדיגען יונגעמאַן איז פון זאָפאָרט צו פערמיעטען. פּאָלודניאָוואַ 23, פראָנט, 3. שטאָק, וואָהנ. 7.

788

אַנאָנסען - פּרייז: ... פאַר אַ מילימעטער - שורה.

פאָרן טעקסט 15 גראָשען, פרייטאָג 20 גראָשען, אין טעקסט 40 גר., פרייטאָג 60 גראָשען, נאָכ'ן טעקסט 10 גראָשען, פרייטאָג 15 גראָשען. — פאַר אויסלענדישע אַנאָנסען 100 פּראָצענט טייערער. אויבער דער שטאָט — 50 פּראָצענט טייערער.

אַבאָנעמענטס-פּרייז:

אין לאָדז: אַ חודש — 5 זלאָטעס, — אויף דער פּראָווינץ: אַ חודש — 6 זלאָטעס, אין אויסלאַנד מיט 50 פּראָצענט טייערער. — פאַר'ן אינהאַלט און פאָרמען פון די אַנאָנסען איז די רעדאַקציע נישט פאַראַנטוואָרטליך. די אַדמיניסטראַציע איז אָפען ביטאָג און בײַנאַכט.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg.
Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat". Piotrkowska 21.